

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет
імені Івана Франка
Факультет міжнародних відносин
Кафедра іноземних мов

**ПРОГРАМИ КУРСІВ ТА ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ І СЕМІНАРСЬКИХ
ЗАНЯТЬ**

Львів
Львівський національний університет імені Івана Франка
2004

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка. Протокол № 2 від 25 жовтня 2004 р.

Програми навчальних курсів уклали: доцент Ігор Бик; доцент Олена Зарума-Панських; доцент Володимир Кам'янець; доцент Оксана Гаврилів, асистент Ростислав Дмитрасевич; асистент Олеся Вакуленко; асистент Леся Вівчар; асистент Ольга Гурняк; старший викладач Лідія Кіцила; асистент Ірина Кріба; асистент Галина Рабош; асистент Інна Станкевич; асистент Людмила Струтинська; асистент Ольга Чабан.

2. Науково-педагогічний склад кафедри

завідувач кафедри, доцент, кандидат філологічних наук Бик Ігор Степанович

доцент, кандидат філологічних наук Гаврилів Оксана Євгенівна
доцент, кандидат філологічних наук Зарума-Панських Олена Романівна
доцент, кандидат філологічних наук Кам'янець Володимир Микитович
доцент, кандидат філологічних наук Лучук Ольга Михайлівна
доцент, кандидат політичних наук Козак Тамара Миколаївна
старший викладач Євсєєва Альбіна Петрівна
асистент Антохів-Скологздря Олесь Михайлівна
асистент Барабан Наталя Михайлівна
асистент Бегота Ірина Радиславівна
асистент Березовська Мирослава Луківна
асистент Березюк Оксана Романівна
асистент Бехта Тамара Олександрівна
асистент Білинська Ольга Омелянівна
асистент Бравчук Ярина Михайлівна
асистент Вакуленко Олесь Олександрівна
асистент Ващак Соломія Степанівна
асистент Вівчар Леся Ярославівна
асистент Вишатицька Ірона Романівна
асистент Волощак Наталя Романівна
асистент Галема Ольга Романівна
асистент Головацька Зеновія Зеновіївна
асистент Ганкевич Ірина Леонідівна
асистент Гораль Наталія Василівна
асистент Гурняк Ольга Михайлівна
асистент Демченко Оксана В'ячеславівна
асистент Дзядик Юрій Іванович
асистент Дмитрасевич Ростислав Ярославович
асистент Долінська Наталія Василівна
асистент Єзерська Марія Миколаївна
асистент Жила Марія Богданівна
асистент Жук Маріанна Миколаївна
асистент Зулкарнеєв Сергій Ферідович
асистент Ількевич Наталя Ігорівна
асистент Іовенко Ольга Степанівна
асистент Іщенко Наталя Степанівна
асистент Клюк Уляна Богданівна
асистент Кріба Ірина Йосипівна
асистент Кушнір Ірина Богданівна
асистент Михайленко Наталя Олександрівна

асистент Мілян Оксана Романівна
асистент Назаренко Емілія Іванівна
асистент Нордлунд Анкет
асистент Ольгович-Новосадиук Марія Миколаївна
асистент Онишкевич Леся Володимирівна
асистент Пілат Марина Євгенівна
асистент Рабош Галина Михайлівна
асистент Саврук Оксана Ярославівна
асистент Садова Наталія Богданівна
асистент Сашин Ольга Миколаївна
асистент Слюсаренко Вікторія Віталіївна
асистент Сокальський Маркіян Володимирович.
асистент Солтис Мар'яна Орестівна
асистент Станкевич Інна Євгенівна
асистент Струтинська Людмила Володимирівна
асистент Толочко Орест Ярославович
асистент Турчин Дмитро Богданович
асистент Тхоровська Світлана Володимирівна
асистент Федора Любомир Ярославович
асистент Хомечко Ганна Іванівна
асистент Хороз Наталія Степанівна
асистент Цихоляс Софія Ярославівна
асистент Чабан Ольга Володимирівна
асистент Шило Вікторія Вікторівна
асистент Шолота Христина Василівна
асистент Ющук Наталя Василівна
асистент Яремко Світлана Ігорівна
асистент Ярмола Оксана Володимирівна

ПЕРША ІНОЗЕМНА МОВА

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Основною метою вивчення першої іноземної мови на факультеті міжнародних відносин є практичне опанування іноземної мови як на діловому, так і побутовому рівнях.

Завдання з першої іноземної мови передбачають формування такого комплексу навичок усної та писемної комунікації:

- мовлення (побутова, культурологічно-країнознавча, суспільно-політична, професійно-орієнтована тематики);
- читання (художня, країнознавча, суспільно-політична, фахова література);
- аудіювання (побутова, культурологічно-країнознавча, суспільно-політична, професійно-орієнтована тематики);
- письмо (побутова, суспільно-політична, професійно-орієнтована тематики).

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Семестр	Кількість аудиторних годин (практичні заняття)	Форми контролю	
		Заліки	Іспити
I	162		+
II	153	+	
III	90		+
IV	85	+	
V	72	+	
VI	68	+	
VII	72	+	
VIII	60		+
Разом	762		

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ЗА СЕМЕСТРАМИ

АНГЛІЙСЬКА МОВА (доц.О.Зарума-Панських)

ПЕРШИЙ КУРС ПЕРШИЙ СЕМЕСТР

ФОНЕТИКА

1. Англійська літературна вимова.
2. Органи мови.

3. Орфографія та орфоепія.
4. Фонетична транскрипція.
5. Артикуляційна база англійської мови та її зіставлення з українською (у практичному ракурсі).
6. Типи складів.
7. Система голосних звуків англійської мови. Фонетичні особливості англійських голосних. Ряд. Підйом. Довгота. Лабіалізація.
8. Наголошений та ненаголошений склади.
9. Дифтонги.
10. Артикуляційна, фонетична та фонологічна характеристики англійських голосних.
11. Система приголосних звуків англійської мови.
12. Особливості приголосних звуків. Аспірація. Відсутність оглушення кінцевих приголосних. Втрата вибуху. Відсутність палаталізації. З'єднувальне *r*.
13. Словесний, фразовий та логічний наголоси. Наголос у простих, похідних та складених словах. Головний та другорядний наголоси.
14. Поняття про синтагму.
15. Інтонація та її функції. Компоненти інтонації.
16. Мовленнєвий ритм, темп, паузація. Інтонаційні контури різних комунікативних типів.
17. Мелодика англійського речення.

МОРФОЛОГІЯ

1. Іменник та його значення. Загальна характеристика іменників. Морфологічний склад іменників. Класифікація імеників.
2. Категорії роду та числа.
3. Основні шляхи утворення множини іменників та їхні фонетичні характеристики. Правила правопису множини іменників.
4. Загальний та присвійний відмінки. Особливості вживання та вимови.
5. Синтаксичні функції іменника. Особливості вживання атрибутивних комплексів.
6. Основні функції означеного та неозначеного артиклів. Правила вживання артиклів із загальними, речовинними, абстрактними, збірними іменниками, власними назвами. Вживання артиклів із злічуваними та незлічуваними іменниками. Вживання артиклів з іменниками у сталих виразах.
7. Дієслово. Основні морфологічні форми дієслів, правила їх утворення та написання. Граматичні категорії дієслів. Семантична та синтаксична класифікація дієслів. Стандарні та нестандартні дієслова.
8. Перехідні та неперехідні дієслова.
9. Загальна характеристика модальних дієслів. Значення, особливості функціонування.

10. Утворення та особливості вживання неозначених часових форм. Шляхи перекладу цих форм українською мовою.
11. Утворення та особливості вживання тривалих часових форм. Шляхи перекладу цих форм українською мовою.
12. Утворення та особливості вживання перфектних часових форм. Шляхи перекладу цих форм українською мовою.
13. Утворення та особливості вживання перфектно-тривалих часових форм. Шляхи перекладу цих форм українською мовою.
14. Прикметники. Ступені порівняння. Двоякий спосіб утворення ступенів деяких прикметників. Правила правопису.

СИНТАКСИС

1. Структура простого речення. Класифікація простих речень за метою і способом висловлювання. Типи речень (розповідні, питальні, спонукальні, окличні).
2. Типи питальних речень (загальні, спеціальні, альтернативні, розділові).
3. Порядок слів у реченні. Прямий та зворотній порядок слів.
4. Підмет. Способи вираження.
5. Присудок. Типи присудка (простий дієслівний, складений дієслівний, складений іменний). Способи вираження.
6. Особливості функціонування та перекладу звороту *there+to be*.
7. Синтаксичні функції займенника *it*.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Мій життєпис (Про себе). Моя родина. Людина, якою я горджуся.
2. Опис зовнішності.
3. Дозвілля. Моє улюблене заняття.
4. Я - студент (ка).
5. Львівський національний університет імені Івана Франка: історія та сучасність. Мій факультет.
6. Знайомство. Зустрічі. Відвідини. Спілкування.
7. Їжа. Страви. Сервірування столу.
8. Етикет. Ресторан. Кафе. Бар. Їдальня.
9. Клімат. Погода.

б) культурологічно-країнознавча тематика:

1. Рідне місто (село).
2. Львів.
3. Україна. Київ.
4. Великобританія (загальні відомості, географічне положення, клімат). Лондон
5. США (загальні відомості, географічне положення, клімат). Вашингтон
6. Особливості святкування Нового року та Різдва в Україні та Великобританії і США.

в) суспільно-політична тематика:

1. Візити, зустрічі.
2. Кореспонденція. Листування.
3. Рекомендації.
4. Автобіографія (CV).

ДРУГИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Утворення форм пасивного стану. Значення пасиву.
2. Особливості вживання речень у пасивному стані. Особливості функціонування неперехідних дієслів у складі пасивних конструкцій.
3. Конструкція речення в активному стані і відповідна конструкція у пасивному стані.
4. Особливості перекладу речень з дієсловом у пасивному стані українською мовою.
5. Загальна характеристика інфінітива. Вживання інфінітивної частки *to*.
6. Способи вираження порівняння прикметників з однаковою та меншою мірою якості. Підсилення порівняння.
7. Прислівник. Класифікація. Утворення. Ступені порівняння.
8. Числівник. Класифікація. Утворення кількісних і порядкових числівників. Особливості утворення та вживання дробових числівників. Хронологічні дати та час.
9. Займенники.
10. Сполучники підрядності та сурядності.
11. Модальні дієслова з тривалим та перфектним інфінітивом.
12. Еквіваленти модальних дієслів.

СИНТАКСИС

1. Узгодження часів
2. Другорядні члени речення.
3. Додаток (прямий, непрямий, прийменниковий)
4. Означення.
5. Обставина.
6. Типи зв'язку в реченні.
7. Підрядні речення умови та часу.
8. Підрядні додаткові речення.
9. Підрядні означальні речення.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Мистецтво. Музика. Література. Театри. Музеї. Картинні галереї. Виставки. Екскурсії. Кіно.

2. Видатні письменники.
3. Видатні художники.
4. Характер та особистість.
5. Настрій. Почуття. Відчуття.
6. Пошта. Телефон.

б) культурологічно-країнознавча тематика:

1. Система освіти в Україні.
2. Система освіти у Великобританії.
3. система освіти у США.
4. Політичний устрій Великобританії.
5. Політичний устрій США.

в) професійно-орієнтована тематика:

1. Політичні організації, партії та рухи.
2. Головні події міжнародного життя в Україні, Великобританії, США, інших країнах світу.
3. Політична ситуація у світі.

ДРУГИЙ КУРС ТРЕТІЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Дійсний, умовний та наказовий способи дієслова. Особливості утворення наказового способу.
2. Особливості умовного способу в англійській мові. Різновиди умовного способу.
3. *Subjunctive I*. Шляхи утворення. Особливості вживання та перекладу.
4. *Subjunctive II*. Шляхи утворення. Особливості вживання та перекладу. Тип речення та зумовлений ним спосіб перекладу і вживання цієї форми.
5. *The Conditional Mood*. Шляхи утворення. Синтаксичні особливості вживання та зумовлені ними способи перекладу українською мовою.
6. *The Suppositional Mood*. Шляхи утворення. Синтаксичні особливості вживання та зумовлені ними способи перекладу українською мовою.
7. Особливості функціонування модальних дієслів в умовному способі.

СИНТАКСИС

1. Складносурядні речення.
2. Складнопідрядні речення.
3. Пряма та непряма мова.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Одяг. Мода.
2. Магазин. Ринок.
3. Громадський транспорт.

4. Медична допомога. Хвороби. Лікування.
5. Охорона здоров'я.

б) культурологічно-країнознавча тематика:

1. Права людини: світові і загальноєвропейські стандарти та шляхи їх реалізації в Україні.
2. Ринок праці і безробіття в Україні.
3. Національні меншини.

в) професійно орієнтована тематика:

1. Політичні організації, партії та рухи в Україні.
2. Політичні організації, партії та рухи у Великобританії.
3. Політичні організації, партії та рухи в США.
4. Податки та пільги.

ЧЕТВЕРТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Характеристика безособових форм дієслова.
2. Часові форми інфінітива та його функції у реченні.
3. Інфінітивні комплекси:
 - об'єктний інфінітивний комплекс,
 - суб'єктний інфінітивний комплекс,
 - прийменниковий інфінітивний комплекс.
4. Значення та вживання дієприкметникових форм. Функції дієприкметника у реченні.
5. Комплекси з дієприкметником:
 - об'єктний дієприкметниковий комплекс,
 - суб'єктний дієприкметниковий комплекс,
 - абсолютний дієприкметниковий зворот.
6. Форми, синтаксичні властивості та особливості функціонування герундія.
7. Герундіальні комплекси.
8. Особливості вживання герундія та інфінітива.
9. Способи перекладу безособових форм дієслова українською мовою.

СИНТАКСИС

1. Типи підрядних речень:
 - підрядні підметові;
 - підрядні присудкові;
 - підрядні додаткові;
 - підрядні означальні;
 - підрядні обставинні (часу, місця, способу дії, мети, причини, умови, наслідку, допускові).
2. Ввідні речення.
3. Правила пунктуації.

4. Основні поняття теорії тексту

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Подорож. (Поїзд, літак, автомобіль). Туризм.
2. Готель.
3. Розвиток науки.
4. Злочини та покарання.

б) культурологічно-країнознавча тематика:

1. Визначні місця України.
2. Визначні місця Великобританії.
3. Визначні місця США.
4. Сім чудес світу.
5. Видатні вчені та відкриття.

в) професійно орієнтована тематика:

1. Законодавча, виконавча та судова гілки влади.
2. Форми політичної організації суспільства та форми правління.
3. Міжнародний туризм у світовому економічному розвитку та українська перспектива.

ТРЕТІЙ КУРС **П'ЯТИЙ СЕМЕСТР**

МОРФОЛОГІЯ

(узагальнення та повторення)

1. Часові форми дієслова та узгодження часів.
2. Модальні дієслова.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Стихійні лиха: проблеми та шляхи ліквідації наслідків.
2. Мова і комунікація.
3. Культура спілкування.

б) культурологічно-країнознавча тематика:

1. Екологічна політика: досвід міжнародного співробітництва.
2. Визначні політичні постаті (історія і сьогодення).
3. Націоналізм

в) професійно орієнтована тематика:

1. Мовна компетенція дипломатичного працівника.
2. Дипломатична кореспонденція.
3. Переговори та конференції
4. Політична реклама.

ШОСТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

(узагальнення та повторення)

1. Неособові форми дієслова.
2. Способи дієслова.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Екологія. Забруднення навколишнього середовища.
2. Техногенні катастрофи.
3. Проблема тероризму.

б) культурологічно-країнознавча тематика:

1. Міста світу: історія, сьогодення, майбутнє.
2. Україна та Європейський союз: пролеми, реалії, перспективи.
3. Ісламський фактор у сучасних міжнародних відносинах.

в) професійно орієнтована тематика:

1. Дипломатичний етикет.
2. Дипломатичні ранги та звання.
3. Міжнародні організації.
4. Етика міжнародного бізнесу.

ЧЕТВЕРТИЙ КУРС СЬОМИЙ СЕМЕСТР

СТИЛІСТИКА

1. Основні поняття стилістики (стиль, норма, контекст).
2. Основи стилістичної лексикології. Стилiстична диференціяція словникового складу сучасної англійської мови.
3. Основні категорії тексту.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Зброя масового знищення.
2. Проблема зайнятості населення. Безробіття.
3. Біженці та емігранти.

б) культурологічно-країнознавча тематика:

1. Глобалізація.
2. Світова культура.
3. Україна і проблеми входження у світовий ринок.

в) професійно орієнтована тематика:

1. Міжнародні правові документи та їхні особливості.
2. Міжнародний ринок цінних паперів.

3. Вільні економічні зони

ВОСЬМИЙ СЕМЕСТР

СТИЛІСТИКА

1. Стилiстична диференцiацiя сучасної англiйської мови (офiцiйно-дiловий, науковий, публiцистичний, лiтературний, розмовний стилi).
2. Лексико-семантичнi, синтаксичнi та комунiкативно-прагматичнi особливостi офiцiйно-дiлового стилю.
3. Типи та жанри текстiв офiцiйно-дiлового стилю.

РОЗМОВНI ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Мiграцiйнi процеси i зайнятiсть населення
2. Четверта влада.

б) культурологiчно-країнознавча тематика:

1. Основнi свiтовi релiгiї.
2. Культурнi пам'ятки свiтового значення.
3. Участь України у свiтовому iнтеграцiйному процесi.

в) професiйно орієнтована тематика:

1. Економiчнi i полiтичнi стосунки мiж країнами.
2. Вплив зовнiшньо-економiчних чинникiв на економiку України.
3. Форми полiтичної органiзацiї суспiльства та форми правлiння.
4. Мiжнародна економiка та нацiональнi інтереси.

ЛІТЕРАТУРА

1. И.А.Борисенко и др. Учебник английского языка: Для фак. междунар. отношений и междунар. права ун-тов. 1980 англ.
2. І.І.Борисенко, Л.І.Євтушенко В.В.Дайнеко Англiйська мова в мiжнародних документах i дипломатичнiй кореспонденцiї 1999 англ., укр., рос.
3. С.В.Шевцова, М.А.Брандукова и др. Учебник английского языка 1975 англ. рос.
4. Б.Я.Лебединская Фонетический практикум по английскому языку. 1978 англ. рос.
5. Н.М.Разинкина Н.И.Гуро Н.А.Зенкович Международные контакты 1992 англ., рос.
6. А.Н.Мороховский О.П.Воробьева Н.И.Лихошерст З.В.Тимошенко Стилiстика англiйського язика 1984 рос.
7. В.Л.Каушанская и др. Грамматика англiйського язика 2000 англ.
8. В.Л.Каушанская и др. Сборник упражнений по грамматике англiйського язика 2000 англ., рос
9. L.A.Barmina LP.Verkhovskaya Learning to Use Articles 1989 англ.
10. L.G.Alexander Longman Advanced Grammar 1995 англ.
11. R.Murphy English Grammar in Use 1995 англ.

12. L.Hashemi R.Murphy English Grammar in Use. Supplementary 1995 англ.
13. M.Swan C.Walter The New Cambridge English Course 1993 англ.
14. S.Morris A.Stanton The Nelson Proficiency 1990 англ.
15. J.Naunton Think First Certificate 1996 англ.
16. W.S.Fowler J.Pidcock Synthesis 1991 англ.
17. B.J.Thomas Advanced Vocabulary and Idioms 1991 англ.
18. W.S.Fowler The Right Word 1987 англ.
19. S.O'Connel Advanced English 1992 англ.
20. Liz and John Soars Headway 1992 англ.
21. J.Bell R.Gower Matters 1996 англ.
22. T.Aspinall A.Capel Advanced Masterclass 1996 англ.
23. Guide and Duckworth Proficiency Masterclass 1996 англ.
24. L.Jones New Progress to First Certificate 1998 англ.
25. E.R.Linder L.K.Maslova R.I.Tsyba It is Interesting to Know 1980 англ.
26. R.P.Barston Modern Diplomacy 1997 англ.
27. N.Buerkel-Rothfuss Communication. Competencies and Context 1985 англ.
28. Barbara and Marcin Otto Here is the News 1995 англ., польс.
29. J.Mole Mind Your Manners 1998 англ.
30. M.Vaughan-Rees P.Bystrom S.Bateman In Britain 1995 англ.
31. D.Swinda English for Business and Politics 1998 англ.
32. A.J.Thomson A.V.Marinet A Practical English Grammar 1995 англ.
33. A.J.Thomson A.V.Marinet Practical English Grammar Exercises 1 1995 англ.
34. A.J.Thomson A.V.Marinet Practical English Grammar Exercises 2 1995 англ.
35. L.G.Alexander Longman English Grammar 1995 англ.
36. E.A.Natanzon Oblique Mood Modal Verbs 1968 англ., рос.
37. A.Baker Ship or Sheep 1991 англ.
38. M.Swan Practical English Usage 1992 англ.
39. S.Greenall Reward 1996 англ.
40. G.Wellman Wordbuilder 1992 англ.
41. M.McCarthy F.O'Dell English Vocabulary in Use 1995 англ.

НІМЕЦЬКА МОВА
(ас.О.Вакуленко, доц.В.Кам'янець)

ПЕРШИЙ КУРС
ПЕРШИЙ СЕМЕСТР

КОРЕКТИВНИЙ КУРС ФОНЕТИКИ

1. Фонетика у навчальному процесі. Орфографія і орфоепія. Транскрипція.

2. Артикулярна база німецької мови і її порівняння з українською мовою. Особливості системи голосних та приголосних звуків німецької мови.
3. Німецькі голосні звуки (артикуляційна, фонетична і фонологічна характеристика). Класифікація німецьких голосних звуків. Чотирикутник німецьких голосних.
4. Важливі ознаки німецької системи голосних. Поняття про твердий приступ, ступінь напруженості, лабілізації.
5. Вимова німецьких голосних звуків і дифтонгів.
6. Німецькі приголосні звуки (артикуляційна фонетична характеристика). Напівдзвінність, аспірація, ступінь напруженості глухих і дзвінких приголосних.
7. Класифікація німецьких приголосних. Особливості німецького консонантизму. Відсутність палаталізації. Вимова німецьких приголосних звуків.
8. Наголос у слові. Наголос у простих, похідних і складних словах.
9. Поняття про інтонацію і її функції. Компоненти інтонації. Поняття про фразовий наголос і його функції.
10. Мовленевий ритм, темпи мовлення та паузи. Інтонаційні моделі фраз різних комунікативних типів.
11. Мелодика німецького речення.

МОРФОЛОГІЯ

1. Іменник, його значення і синтаксичні функції. Класифікація іменників. Валентність та керування іменників.
2. Граматичні категорії іменника. Рід іменників. Артикль як граматичний показник роду.
3. Відмінювання іменників. Артикль і закінчення як форми відмінювання іменників. Три типи відмінювання іменників в однині. Перехідна група у відмінюванні іменників. Відмінювання іменників у множині. Відмінювання власних назв.
4. Основні типи утворення множини іменників. Граматичні і фонетичні засоби утворення множини, артикль, суфікси, умляути.
5. Особливі випадки утворення множини за допомогою лексичних засобів. Коливання в утворенні множини. Утворення множини іменників-омонімів.
6. Значення і відмінювання артикля. Злиття та скорочення артиклів. Основні правила вживання артикля із загальними, речовинними, абстрактними і власними назвами. Відсутність артикля.
7. Семантична і синтаксична класифікація дієслів. Типи відмінювання дієслів (слабкі, сильні, неправильні дієслова).
8. Перехідні і неперехідні дієслова. Дієслова з відокремлюваними та невідокремлюваними префіксами.
9. Модальні дієслова. Значення і вживання.
10. Утворення і вживання форми презенс.

11. Утворення і вживання форми претерітум.
12. Утворення і вживання форми перфект.
13. Утворення і вживання форми плюсквамперфект.
14. Утворення форм пасивного стану. Одночленний, двочленний, тричленний пасив. Статив.
15. Імператив. Утворення та вживання форм та конструкцій, які замінюють наказовий спосіб.
16. Визначення та класифікація займенників. Особові займенники.
17. Присвійні займенники та їх відмінювання.
18. Зворотний займенник sich.
19. Безособовий займенник es.
20. Вказівні займенники. Відносні займенники.
21. Заперечні займенники.
22. Займенникові прислівники.
23. Прийменники та їхнє керування. Прийменникове керування дієслів.

СИНТАКСИС

1. Просте речення. Класифікація простих речень за метою і способом висловлювання. Розповідні, питальні та окличні речення.
2. Стверджувальні та заперечні речення. Вживання заперечення (заперечних займенників і прислівників).
3. Підмет. Номінатив як форма підмета.
4. Підмет, висловлений неозначено-особовим займенником man.
Підмет, висловлений безособовим займенником es.
5. Складносурядні речення. Сполучники сурядності.
6. Складнопідрядні речення. Підрядні сполучники. Складнопідрядні речення з підрядними додатковими (сполучниковими і безсполучниковими).
7. Підрядні речення причини.
8. Загальні відомості про порядок слів у реченні. Місце підмета, присудка, додатка в розповідному, питальному, окличному реченнях.

ЛЕКСИЧНІ ТЕМИ

1. Біографія. Сім'я.
2. Робочий день. Домашнє господарство.
3. Квартира. Будинок.
4. Навчання. Студентське життя.
5. Бібліотека.
6. Візит. Запрошення.
7. У ідальні, в ресторані, кафе.

КРАЇНОЗНАВЧІ ТЕМИ

1. Об'єднання Німеччини.
2. Географічне положення. Державні органи та політичні партії ФРН.

3. Промисловість і сільське господарство ФРН.
4. Освіта у ФРН (шкільна та вища освіта).

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ТЕМИ

1. Преса та інші засоби масової інформації.
2. Візити. Зустрічі.

ДРУГИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Семантична класифікація прикметників.
2. Ступені порівняння прикметників.
3. Відмінювання прикметників. Слабка, сильна і змішана відміни прикметників.
4. Відмінювання субстантивованих прикметників і дієприкметників.
5. Прислівник. Визначення і синтаксичні функції.
6. Прислівники місця, часу, способу дії, ступеня, причини і мети, умови, допустовості, наслідку. Їх значення та вживання. Ступені порівняння прислівників.
7. Числівник. Визначення і класифікація. Утворення порядкових і дробових числівників, їх відмінювання.
8. Визначення та класифікація часток. Частки модальні, модифікуючі, преднувальні і граматичні.
9. Презенс дієслів в значенні майбутнього часу.
10. Перфект в значенні доконаного майбутнього часу і його переклад українською мовою.
11. Перфект, плюсквамперфект і футурум модальних дієслів.

СИНТАКСИС

1. Складнопідрядні підметові і присудкові речення. Їхні типи, формальні ознаки (сполучники), переклад їх українською мовою.
2. Види означальних речень, переклад їх українською мовою.
3. Підрядні речення місця.
4. Підрядні речення часу. Особливості вживання сполучників у підрядних реченнях часу.
5. Підрядні речення мети із сполучником *damit*.
6. Наслідкові підрядні речення з сполучниками *als dass, so dass*.
7. Підрядні допустові речення із сполучниками *obwohl, obschon* та ін.

ЛЕКСИЧНІ ТЕМИ

1. Охорона здоров'я. Лікарня. Поліклініка.
2. Активний відпочинок. Прогулянка. Туристський табір.
3. Зимові види спорту. Зимові канікули.

4. Подорожі.
5. Літні види спорту.
6. Збори, засідання, конференції.

КРАЇНОЗНАВЧІ ТЕМИ

1. Загальний огляд німецької літератури.
2. Найбільші німецькі міста (Бонн, Гамбург, Мюнхен, Кьольн, Ессен, Франкфурт-на-Майні, Нюрнберг, Ляйпціг).
3. Берлін – столиця ФРН.
4. Дрезден. Дрезденська картинна галерея.
5. Поїздка до Німеччини.

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ТЕМИ

1. Конгреси. З'їзди. Конференції.
2. Міжнародні відносини.
3. Національно-визвольний рух.
4. Досягнення незалежності Україною.

ДРУГИЙ КУРС **ТРЕТІЙ СЕМЕСТР**

МОРФОЛОГІЯ

1. Визначення роду іменників за їх значенням та формою слова.
2. Іменні форми дієслів. Інфінітив I і II активного і пасивного стану. Інфінітив з часткою zu і без неї.
3. Конструкція знахідного відмінка (accusativus cum infinitivo). Genitivus partitivus.
4. Утворення і вживання дієприкметників I і II. Значення і синтаксичні функції.
5. Дієприкметник I з zu в атрибутивному реченні.
6. Модальні слова. Семантична класифікація.
7. Вигук. Значення і вживання.

СИНТАКСИС

1. Модальність німецького речення.
2. Лексико-граматичні засоби висловлення необхідності у німецькій мові.
3. Лексико-граматичні засоби висловлення можливості у німецькій мові.
4. Лексико-граматичні засоби висловлення ймовірності у німецькій мові.
5. Лексико-граматичні засоби висловлення наміру, бажання, схильності у німецькій мові.

ЛЕКСИЧНІ ТЕМИ

1. Відпустка на селі.

2. Львів – моє рідне місто.
3. Пошта. Телефон. Телеграф.
4. Київ – столиця України.

КРАЇНОЗНАВЧІ ТЕМИ

1. Республіка Австрія.
2. Географічне положення і зовнішня політика Австрії.
3. Державні органи та політичні партії Австрії.
4. Господарство, освіта і культура Австрії.

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ТЕМИ

1. Соціально-правові відносини у суспільстві.
2. Політичний устрій та політичні партії України.
3. Географічне положення та державний устрій України.

ЧЕТВЕРТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Футурум I і футурум II дієслів. Вживання форм футуруму I і II у модальному значенні ймовірності. Передача чужої мови за допомогою модальних дієслів *sollen* і *wollen*.
2. Кон'юнктив I і II. Утворення претеритальних форм кон'юнктиву: претеритум, плюсквамперфект, та їх вживання.
3. Утворення форм кондіціоналіс I і II та їх вживання.
4. Утворення презентних форм кон'юнктиву: презенс, футурум I і II та їх вживання.
5. Значення і вживання кон'юнктива у самостійному і підрядних реченнях.

СИНТАКСИС

1. Модальні підрядні речення.
2. Ввідні речення.
3. Підрядні обмежувальні речення.
4. Речення-періоди.
5. Різниця у вживанні заперечення в українській і німецькій мовах.
6. Засоби з'єднання речень у тексті

ЛЕКСИЧНІ ТЕМИ

1. На вокзалі. У поїзді.
2. Громадський транспорт.
3. Аеропорт. Подорож літаком.
4. Одяг.
5. Перукарня.

КРАЇНОЗНАВЧІ ТЕМИ

1. Швейцарська конфедерація; географічне положення, державний устрій, господарство.

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ТЕМИ

1. Міжнародні суспільно-політичні організації (ООН, ВТО).
2. Україна в ГУАМ. Україна і СНД.

ТРЕТІЙ КУРС **П'ЯТИЙ СЕМЕСТР**

МОРФОЛОГІЯ

1. Вживання форм кон'юнктива у нереальних реченнях умови.
2. Вживання форм кон'юнктива у нереальних порівняльних реченнях.
3. Вживання форм кон'юнктива у нереальних реченнях бажання.
4. Вживання форм кон'юнктива у підрядних наслідкових реченнях.
5. Вживання форм кон'юнктива у реченнях з *beinahe*, *fast*.
6. Кон'юнктив у непрямій мові.

СИНТАКСИС

1. Основні поняття теорії тексту. Загальна характеристика.
2. Об'єм, класифікація і види текстів.

ЛЕКСИЧНІ ТЕМИ

1. Ділове листування.
2. Митниця. Декларація та інші документи.

КРАЇНОЗНАВЧІ ТЕМИ

1. Велике герцогство Люксембург.
2. Князівство Ліхтенштейн.
3. Звичаї і традиції свят в Україні.
4. Звичаї і традиції свят в Німеччині.

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ТЕМИ

1. Міжнародний туризм.
2. Розвиток туризму в Україні.

ШОСТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

(узагальнення та повторення)

1. Дієприкметник.
2. Поширене означення.

3. Умовний спосіб.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Суспільно-побутова тематика.

1. Місце молоді в сучасному світі.
2. Права людини.
3. Проблема фемінізму.

Культурологічно-країнознавча тематика.

1. Дипломатичні стилі та методи.
2. Міжнародні фінансові стосунки.
3. Дипломатія і торгівля.

ЧЕТВЕРТИЙ КУРС **СЬОМИЙ СЕМЕСТР**

СИНТАКСИС

(узагальнення та повторення)

1. Складносурядні речення.
2. Складнопідрядні речення.

ЛЕКСИЧНІ ТЕМИ

1. Міжнародна корпорація: офіційна частина; нарада; переговори.
2. Судовий процес.

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ТЕМИ

1. Екологія. Природні катаклізми.
2. Міжнародний тероризм і злочинність.
3. Міжнародні виставки та ярмарки у ФРН.

ВОСЬМИЙ СЕМЕСТР

1. Текст і деякі основні поняття стилістики.
2. Деякі категорії тексту і їх стилістичне використання:
 - інтегративність тексту;
 - дискретність тексту;
 - персональність / імперсональність тексту;
 - установка читача;
3. Стилiстична семасиологiя:
 - фiгури заміщення: гiпербола, лiтота;
 - фiгури якостi: метафора, алегорiя, iронiя.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Суспільно-побутова тематик.

1. Ядерне роззброєння.
2. Біженці та емігранти.
3. Обов'язкова військова повинність.

Країнознавча тематика.

1. Демографічні проблеми.
2. Урбанізація.
3. Що таке німецька нація?

Професійно-орієнтована тематика.

1. Міжнародна політика.
2. Монетарна політика.
3. Міжнародні економічні організації (ОПЕК, ВТО, ЄС)

ЛІТЕРАТУРА

1. Биркенгоф Г.М., Ромм З.М. Курс немецкого языка с грамматико-фонетическими упражнениями. – 1980.
2. Бориско Н.Ф. Бизнес-курс немецкого языка. – 1997.
3. Драйер, Шмидт. Совершенствуем знания немецкого языка. – 1996.
4. Девекин В.Н., Белякова Л.Д. Говорите по-немецки. – 1987.
5. Лужевский Б.М., Артемчук Г.И. Handbuch des Deutschlehrers. – 1985.
6. Маркина Л.Г. Работа с газетой. – 1985.
7. Миддлеман Д. Слушаем — правильно говорим. – 1998.
8. Панкова О.Т., Медникова А.И. Пособие по общественно-политической лексике немецкого языка. – 1988.
9. Парамонова И.П., Эйхбаум Г.Н. Учебник немецкого языка. – 1974.
10. Рудий В.Г., Ратич М.Т. Методичні вказівки до практичних занять з німецької мови на країнознавчу тематику. – 1991.
11. Шендельс Е.И. Практическая грамматика немецкого языка. – 1986.
12. Шишкова Л.В., Детинина А.В. Вводный фонетический курс немецкого языка. – 1977.
13. Aufderstraße H., Bock H., Müller J., Müller H. Themen neu 3. – 1992.
14. Aufderstraße H., Bock H., Müller J., Müller H. Themen neu 2. – 1992.
15. Birkenhof G.M., Moltchanowa I.D. Bist du in der deutschen Grammatik beschlagen? – 1974.
16. Heidemann W. Grammatik-Training. Grundstufe. – 1997.
17. Jung L. Kaleidoskop Wirtschaft. – 1994.
18. Kapp V. Übersetzer und Dolmetscher. – 1991.
19. Maryl A., Wortschatz und mehr. – 1995.
20. Panassjuk H. H.-J. Deutschland. Land und Leute. – 1996.

21. Pankova M.P., Ljubomova S.M. Lehrbuch für das I. Studienjahr. – 1987.
22. Popov A.A., Iwanowa N.D., Obnosow N.S. Praktisches Deutsch. – Т.1. – 1997.
23. Popov A.A., Iwanowa N.D., Obnosow N.S. Praktisches Deutsch. – Т.2. – 1997.
24. Schendels E. Deutsche Grammatik. – 1988.
25. Suschtchinskki I. Deutsch für Jurastudenten. – 1999.
26. Tetzeli H. J., Neuf-Münkel G., Lotour B. Deutsch als Fremdsprache. Mittelstufe. – 1988.
27. Urojewa K.M., Kusnezowa O.F. Phonetik und Grammatik der deutschen Sprache. – 1985.
28. Zingel M. Teste dein Deutsch. – 1981.

ФРАНЦУЗЬКА МОВА
(ас. Рабош Г.М.)

ПЕРШИЙ КУРС
ПЕРШИЙ СЕМЕСТР

ФОНЕТИКА

1. Система французьких голосних звуків. Їх класифікація.
2. Характеристика французьких приголосних.
3. Півголосні французької мови.
4. Складоподіл. Правила фонетичного складоподілу. Мелодика потоку.
5. Правила членування мовного потоку. Ритмічна група. Додатковий наголос.
6. Явища зв'язування та зчеплення. Основні випадки обов'язкового та забороненого зв'язку. Випадки факультативного зв'язку.
7. Довгота французьких голосних (ритмічна, історична).
8. Фонетична транскрипція. Правила транскрибування.
9. Мелодика французького речення.
10. Особливості артикуляції французьких голосних, півголосних та приголосних.
11. Liaison vocalique.
12. Consonnes geminees.
13. Алфавіт. Правила читання. Основні правила французької орфографії.
14. Транскрипція.

МОРФОЛОГІЯ

1. Артикль. Види артиклів: означений, неозначений, частковий. Форми означеного артикля. Вживання означеного артикля. Вживання неозначеного артикля. Основні випадки невживання артикля.
2. Іменник. Види іменників. Граматичні категорії іменників.
3. Категорія роду іменників. Іменники жіночого роду, які означають осіб чоловічої статі (*une sentinelle*).
4. Число іменників. Засоби вираження числа.
5. Іменники, які мають тільки одну або тільки множину.
6. Множина складних іменників.
7. Дієслово. Граматичні категорії дієслова. Самостійні і допоміжні дієслова.
8. Прості та складні часи.
9. Три групи дієслів. Стверджувальна, питальна та заперечна форми дієслів.
10. Часи дійсного способу. Їх утворення та вживання.
11. Наказовий спосіб дієслів 1-3 груп.
12. Перехідні та неперехідні дієслова.
13. Займенникові дієслова та їх провідмінювання.

СИНТАКСИС

1. Просте та поширене речення: розповідне (стверджувальне, заперечне) і питальне.
2. Порядок слів в простому розповідному реченні.
3. Порядок слів в питальному реченні. Інверсія.
4. Головні і другорядні члени речення. Засоби їх вираження і їх місце в реченні.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Про себе. Моя родина.
2. Моє дозвілля.
3. Я – студент (ка) факультету міжнародних відносин.
4. Мій робочий день.
5. Їжа, страви. Сервірування столу.
6. Клімат. Погода.
7. Знайомства. Зустрічі. Спілкування.
8. В ресторані (в кафе, барі, їдальні).
9. Львівський національний університет імені Івана Франка.

б) культурологічно-країнознавча тематика:

1. Рідне місто (село).
2. Львів – культурний та економічний центр Західної України.
3. Київ – столиця незалежної України.
4. Франція, географічне положення, клімат.
5. Париж – одне з найкрасивіших міст світу.

6. Святкування Нового року та Різдва Христового в Україні та Франції.

в) суспільно-політична тематика:

1. Візити. Зустрічі.
2. Кореспонденція. Листування.
3. Україна і міжнародні організації.
4. Визначні події політичного життя України.

ДРУГИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Категорія стану. Активний і пасивний стан.
2. Часи пасивного стану.
3. Дієприкметник теперішнього часу. Герундій.
4. Складна форма дієприкметника (*participe passe compose*). Абсолютний дієприкметниковий зворот.
5. Прикметник. Рід та число прикметників. Місце прикметника-означення.
6. Прикметники-детермінативи: вказівні, присвійні, питальні. Якісні та відносні прикметники.
7. Ступені порівняння прикметників.
8. Числівник. Числівники якісні і порядкові, їх вживання.
9. Займенники. Їх форми і вживання. Місце вживання особових займенників – додатків у реченні. Безособовий займенник. Адвербіальні займенники.
10. Прийменники. Форми прийменників (прості, складні). Особливості вживання окремих прийменників.
11. Сполучник. Сполучники прості і складні. Вживання деяких сполучників сурядності.
12. Прислівник. Місце прислівника в реченні. Класифікація прислівників.
13. Ступені порівняння прислівників.

СИНТАКСИС

1. Відокремлення, як засіб смислового і ефективного виділення членів речення. Різні способи відокремлення (інтонація, порядок слів, сегментація).
2. Засоби логічного виділення типу: “c’est...qui”; “c’est...que”.
3. Складні речення. Складносурядне і складнопідрядне речення. Основні види підрядних речень.
4. Способи вираження сурядності та підрядності. Безсполучниковий спосіб (асиндетон).

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Людина. Зовнішній вигляд. Частини людського тіла.
2. Спорт та дозвілля.

3. Мистецтво. Театри. Виставки. Галереї. Кіно.
4. Видатні письменники Франції.
5. Видатні художники Франції.
6. Людина, її моральне обличчя (характер, поведінка, вміння, ділові якості, емоції, знання). Самопочуття.
7. Природа. Забруднення оточуючого середовища та його наслідки.
8. Пошта. Телефон. Телеграф. Листування.

б) культурологічно-країнознавча тематика:

1. Система освіти у Франції та в Україні.
2. Політичний устрій Франції.
3. Відносини Франції та України.
4. Національна символіка України.
5. Богдан Хмельницький – засновник української козацької держави.
6. Національні меншини в Україні.

в) професійно орієнтована тематика:

1. Політичні організації, партії та рухи.
2. Визначні події в політичному житті України.
3. Політична ситуація у світі.
4. Головні події міжнародного життя в Україні та у світі.

ДРУГИЙ КУРС **ТРЕТІЙ СЕМЕСТР**

МОРФОЛОГІЯ

1. Узгодження часів індикативного способу.
2. Непряме питання.
3. Особливості провідмінювання дієслів I групи:
 - а) які мають коротке “е” в передостанньому складі;
 - б) які мають наголошене “е” в передостанньому складі;
 - в) дієслова на –ауег, -оуег, -ууег.
4. Місце двох займенників.
5. Неозначені займенники та неозначені прикметники.
6. Займенники: -у- та -еп-.
7. Вказівні займенники.
8. Присвійні займенники.
9. Найближчий майбутній час. Найближчий минулий час.
10. Умовний спосіб: теперішній та минулий часи умовного способу.
11. Вживання часів умовного способу в незалежних реченнях.
12. Вживання часів після умовного “si”.
13. Відносні займенники.

СИНТАКСИС

1. Інфінітивне речення.

2. Вираження непрямой мови і непрямого питання. Вживання часів у головних і підрядних реченнях.
3. Підрядне означальне речення. Вживання способів і часів в означальних підрядних реченнях.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Громадський транспорт. Подорожі (поїзд, літак, автомобіль). Туризм.
2. Магазин. Ринок.
3. Хвороби. Медична допомога. Лікування.
4. Поговоримо про музику.
5. Одяг. Мода.

б) культурологічно-країнознавча тематика

1. Культурні пам'ятки світового рівня.
2. Найбільші міста Франції.

в) професійно орієнтована тематика:

1. Форми політичної організації суспільства та форми правління.
2. Політичні організації, партії та рухи в Україні.
3. Європейський Союз як нова політико-економічна реальність сучасного світу.
4. Державні інституції в Україні.
5. Капітал і інвестиції в Україні.

ЧЕТВЕРТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Прикметники, вжиті як прислівники.
2. Часи futur anterior та passe anterior.
3. Subjonctif (теперішній та минулий час).
4. Imparfait та Plus-que-Parfait de Subjonctif.
5. Узгодження часів Subjonctif.
6. Вживання Subjonctif в підрядних додаткових, відносних та обставинних реченнях.
7. Subjonctif в незалежних реченнях.
8. Прикметники, які мають дві форми в чоловічому роді.

СИНТАКСИС

1. Підрядні обставинні речення: часу, місця, мети, причини, допустові, наслідкові, умовні.
2. Сполучники та сполучні вирази, які вводять вживання способів та часів в підрядних обставинних реченнях.
3. Морфологічний та синтаксичний аналіз речення.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Розвиток науки та сучасна цивілізація.
2. Екологічна ситуація в Україні (проблема Чорнобиля).
3. Злочинність у світі.
4. Європейський Союз і проблеми молоді.

б) культурологічно-країнознавча тематика

1. Культура та мистецтво Франції.
2. Визначні місця в Україні.
3. Визначні місця у Франції.
4. До проблеми експорту та важливості світового ринку для України.

в) професійно орієнтована тематика:

1. Міжнародні організації.
2. Кредитна політика Національного Банку України.
3. Міжнародні торгові угоди між Україною та Францією.
4. Вплив зовнішньо-економічних чинників на економіку України.
5. Законодавча, виконавча та судова влади.
6. Дипломатичні ранги і відомства.

ТРЕТІЙ КУРС **П'ЯТИЙ СЕМЕСТР**

МОРФОЛОГІЯ

(узагальнення і повторення)

1. Часи Subjonctif. Їх вживання та узгодження.
2. Інфінітив, його ознаки, часові форми і синтаксичні функції. Вживання інфінітиву з прийменником. Безособова форма дієслова.
3. Система часових форм французького дієслова: вживання минулих часів, вживання імедіатних часів, вживання часів антер'єр.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) соціально-побутова тематика:

1. Безробіття в Україні.
2. Права людини.
3. Святкування 2000-ліття від Різдва Христового.

б) культурологічно-країнознавча тематика

1. Найбільші міста світу.
2. Зовнішня і внутрішня політика України.
3. Визначні політичні діячі України.

в) професійно орієнтована тематика:

1. Мовна компетенція дипломата. Іноземні мови в професійній діяльності дипломата.
2. Міжнародні правові документи і їх особливості.

3. Дипломатична кореспонденція.

ШОСТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Умовний спосіб в підрядних протиставних реченнях.
2. Subjonctif
3. Герундій.
4. Простий минулий час (passe simple) і особливості його вживання.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) соціально-побутова тематика:

1. Сорбона – один із найстаріших університетів світу.
2. Фінансово-майновий стан французької сім'ї.
3. Стихійні лиха та їх наслідки.

б) культурологічно-країнознавча тематика

1. Визначні політичні постаті Франції.
2. Вчені зі світовим іменем та їх відкриття.
3. Європа та культура.

в) професійно орієнтована тематика:

1. Дипломатичні стилі та методи дипломатичної роботи.
2. Сучасний переговорний процес. Політико-економічне місце України в Європі.
3. Дипломатія і торгівля.

ЧЕТВЕРТИЙ КУРС СЬОМИЙ СЕМЕСТР

СТИЛІСТИКА

1. Стиль висловлювання і стиль тексту.
2. Стилi сучасної французької мови: простонародний та аргo. Розмовно-літературний стиль, книжний стиль. Функціональні спеціалізації книжного стилю: адміністративна, юридична, наукова.
3. Необхідність стилістичної транспозиції при українсько-французьких перекладах.
4. Елементи стилістичного аналізу. Тропи: метафоричні порівняння, метонімія, перифраза, іронія.
5. Синтаксичні фігури: повтор, антитеза.
6. Синонімічні засоби: синоніми в стилістиці; антоніми – джерело стилістичної варіативності.
7. Нормативність та ненормативність в синтаксисі французької мови.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) соціально-побутова тематика:

1. Емігранти за кордоном.
2. Звичай і традиції українців.

б) культурологічно-країнознавча тематика

1. Запорізька Січ в історії України.
2. Урбанізація.
3. Демографічні проблеми.

в) професійно орієнтована тематика:

1. Монетарна політика та Євросоюз.
2. Міжнародні правові і політичні документи.

ЛІТЕРАТУРА

1. І.Н.Попова, Ж.А.Казакова Граматика французької мови (для Інститутів і факультетів іноземних мов) 1979 франц.
2. Е.К.Нікольська, Т.Й.Гольденберг Грамматика французского языка 1965 франц.
3. О.О.Соломарська, Й.І.Донець, В.А.Стаценко Підручник французької мови (для студентів факультетів іноземних мов і факультетів міжнародних відносин) 1994 франц.укр.
4. К.А.Долинин Стилистика французского языка 1978 рос.
5. В.Г.Гак Теоретическая грамматика французского языка. Синтаксис. 1981 франц. рос.
6. Н.М.Васильева, Л.П.Пицкова Теоретическая грамматика. Ускоренный курс 1991 франц., рос.
7. Г.Г.Крючков, М.П.Мамотенко, В.С.Хлопук, В.С.Воеводская Ускоренный курс французского языка. 1991 франц.
8. Ю.И.Суслова, В.Н.Рыбалка, Н.Н.Абрамова Учебник французского языка 1986 франц. рос.
9. Н.М.Штейнберг Грамматика французского языка. Ч.1. Морфология 1962 франц.
10. Н.М.Штейнберг Грамматика французского языка. Ч.2. Синтаксис 1963 франц.
11. Bernard Gresson Introduction au français économique 1971 франц.
12. Alain Lamassoure Ministre délégué aux affaires européennes 1995 франц.
13. Eléments de linguistique française. Syntaxe par yen Dubois 1970 франц.
14. Michel Yranjean L'autonomie économique de l'Ukraine 1999 франц.
15. Le français dans le monde. - №265 Mai – juin 1994 франц.
16. B. Gresson Introduction au français commercial 1972 франц.

ДІЛОВА ІНОЗЕМНА МОВА МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

За останні два десятиліття у світі все більш помітним є зростання інтересу до ділової іноземної мови. Незважаючи на це, термін „Ділова іноземна мова” так і не отримав чіткого визначення. Він вживається для означення цілого комплексу різновидів іноземної мови, одні з яких є суто специфічними, інші - досить загальними. І хоч ділову іноземну мову слід розглядати в плані мови для професійних потреб, вона передбачає поєднання специфічного змісту, що відноситься до певної галузі знань, з загальним контекстом, що сприяє ефективному діловому спілкуванню.

Виходячи з вищесказаного, основною метою вивчення курсу ділової іноземної мови на факультеті міжнародних відносин є практичне оволодіння мовою для ділового спілкування в усній та письмій формі в типових ситуаціях.

В основу курсу покладене ситуативне та функціональне планування з основним наголосом на формуванні усних та письмових комунікативних навичок.

Завдання курсу:

- поповнення словникового запасу загальної та спеціальної ділової лексики;
- поповнення словникового запасу фахової лексики у сфері міжнародної економіки та міжнародного права;
- розвиток та вдосконалення усних фахових комунікативних навичок;
- розвиток та вдосконалення письмових фахових комунікативних навичок;
- вдосконалення навичок аудіювання та читання;
- вдосконалення загальних усних комунікативних навичок для соціальних контактів та ведення дискусій на загальну тематику.

Програма курсу базується на матеріалі, засвоєному студентами з предмету “Перша іноземна мова”, тому на граматичному та фонетичному аспектах мови увага не акцентується.

Розвиток загальних усних комунікативних навичок здійснюється шляхом обговорення та дискусій на теми, що становлять інтерес для студентів. Обговорення та дискусії у переважній більшості проводяться спонтанно і на вибір студентів, тому тематика до програми не вноситься.

Лексичний мінімум з спеціальної та фахової лексики на кінець курсу складає 500 лексичних одиниць (180 – активний запас, 180 – частково вживана лексика, 140 – впізнавана лексика).

Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру у формі іспиту (заліку).

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Семестр	Кількість аудиторних годин (практичні заняття)	Форми контролю	
		Залік	Іспит
IX	72		+

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ДІЛОВА АНГЛІЙСЬКА МОВА (ас.І.Кріба)

П'ЯТИЙ КУРС ДЕВ'ЯТИЙ СЕМЕСТР:

БАЗОВА ТЕМАТИКА КУРСУ:

1. Типи компаній, розповсюджені в країнах світу. Структура компанії.
2. Посади та посадові обов'язки. Офісне обладнання.
3. Основні принципи ефективного менеджменту.
4. Влаштування на роботу.
5. Розвиток та прогрес компанії.
6. Маркетинг та рекламування продукції.
7. Телефонні розмови.
8. Ділове листування.
9. Ділове відрядження.
10. Операції, пов'язані з грошми.
11. Ведення переговорів.
12. Соціальні контакти і бізнес.

Теми для розвитку усних та письмових фахових комунікативних навичок:

1. Основні вимоги до проведення презентації. Презентація структури компанії.
2. Знайомство. Вітання, форми звертання, прощання, вираження вдячності і т.п. Візитні картки. Опис офісу.
3. Стилї керівництва. Співвідношення стилю та професії. Планування роботи. Прийняття рішень. Трудова угода (контракт).
4. Анкети, супроводжуючі листи, рекомендації, резюме та CV, інтерв'ю.

5. Проведення наради. Відкриття та завершення наради. Внесення пропозицій. Ведення протоколу, написання меморандуму. Складання та опис діаграм та графіків.
6. Види рекламної продукції. Сканування рекламних матеріалів з метою отримання інформації про продукт. Основні принципи побудови реклами. Структура рекламних матеріалів. Рекламні листи. Культурологічний аспект при створенні рекламної продукції.
7. Планування телефонної розмови. Призначення зустрічей, відміна домовленостей, вираження вдячності, незадоволення, вибачення і т.п. Початок і кінець розмови.
8. Ділове листування. Стиль, типові вирази, початок і кінець листа. Види ділових листів. Повідомлення електронною поштою. Повідомлення факсом.
9. Підготовка ділового відрядження: телефонні розмови, електронна пошта; бронювання квитків та місць у готелі. Митний контроль, поселення та виселення з готелю.
10. Форми оплати. Рахунки. Оформлення основних банківських операцій.
11. Підготовка до переговорів. Початок і завершення переговорів. Базові принципи ведення переговорів: викладення позиції, аргументація, висування гіпотез, поступки, досягнення компромісу.
12. Приватні візити. Запрошення та прийом гостей. Особливості етикету. Культурологічний аспект соціальних контактів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. И. С. Богацкий, Н. М. Дюканова. Бизнес-курс английского языка. Киев, «Логос», 1998.
2. Vicki Hollett. Business Opportunities. Oxford University Press, 1996
3. Vicki Hollett. Business Objectives. Oxford University Press.
4. Simon Sweeney. English for Business Communication. Cambridge University Press.
5. Vicki Hollett, Roger Carter. In at the Deep End. Oxford University Press, 1989.
6. Steve Flinders, Simon Sweeney. Business English Pair Work I. Penguin Books, 1996.
7. Angela Lloyd, Anne Preier. Business Communication Games. Oxford University Press, 1996.
8. John Flower. Build Your Business Vocabulary. LTP Business, 1990
9. Nick Brieger, Jeremy Comfort. Social Contacts, Phoenix ELT.
10. Steve Flinders. Test Your Business English. Penguin Books, 1997.
11. Практический словарь делового английского языка. Изд-во «ЭРВИ», Санкт-Петербург, 1991.
12. Peter Wilberg, Michael Lewis. Business English. An Individualised Learning Programme. Language Teaching Publications and Peter Wilberg, 1990.

- 13 Mark Ellis, Christopher Johnson. Teaching Business English. Oxford University Press
- 14 David Horner, Peter Struff. Words at Work. Cambridge University Press.
- 15 Leo Jones, Richard Alexander. New International Business English. Cambridge University Press, 1996.
- 16 Graham White, Susan Drake. Business Initiatives, Longman Press.
- 17 В. В. Мартынов. Англо-русский толковый словарь внешнеэкономических терминов. Москва, «Финансы и статистика», 1992.
- 18 Англо-русский коммерческий словарь-справочник. Москва, «Моби», 1992.
- 19 David Grant and Robert McLarty. Business Basics. Oxford University Press.
- 20 Yu. A. Dubovsky, A. V. Kucher. Functional Communication in English. Київ, „Вища школа”, 1991.
- 21 Gunter Wichmann. English in Politics and Economy. VEB Verlag Enzyklopadie, Leipzig 1985.
- 22 Graham Tullis, Tonya Trappe. New Insights into Business. Longman. Pearson Education Limited 2000.
- 23 English for Business and Administration. Cavallioti Publishing House. The British Council. Bucharest 1996.

ДІЛОВА НІМЕЦЬКА МОВА (доц.В.Кам'янець)

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ. Загальний огляд курсу. Особливості офіційно-ділового стилю німецької мови. (2 год.)
2. Діловий лист. Форма та структура листа. Правила оформлення. (2 год.)
3. Листування електронною поштою. Структура та правила оформлення електронних листів. Лексичні особливості. (2 год.)
4. Оформлення заяв, подань, прохань. (2 год.)
5. Написання розширених та стислих (curriculum vitae) автобіографій. (2 год.)
6. Зміст, форма та структура рекомендації. Види рекомендацій. (2 год.)
7. Письмове висловлення співчуття. (2 год.)
8. Зміст, форма, структура привітань та поздоровлень. Види привітань. (2 год.)
9. Ділові зустрічі й переговори. Привітання. Прощання. Прийом гостей. Побажання. Форми звертання. (2 год.)
10. Ділові зустрічі й переговори. Інформування та отримання інформації. (4 год.)
11. Ведення ділових телефонних розмов та переговорів (прохання, пропозиція, вибачення, домовленість про терміни) (2 год.)

12. Ведення ділових телефонних розмов та переговорів (роз'яснення, отримання і подача інформації, висловлення вдячності) (4 год.)
13. Ведення ділових телефонних розмов та переговорів. Опис діяльності підприємства (характер діяльності, властивості та характеристики продукції) (4 год.)
14. Ведення ділових телефонних розмов та переговорів (висловлення скарг, запитів, невдоволення, доказів, умов, обґрунтувань). (4 год.)
15. Проведення нарад. Висловлення своєї думки. Опитування думки інших. Як перервати співрозмовника, висловити сумнів, згоду з ним, заперечити йому. (4 год.)
16. Опрацювання статистичних даних. Написання довідок на основі статистичних даних. (2 год.)
17. Пошуки інформації щодо підприємства. Письмові та усні запити. (2 год.)
18. Ділова пропозиція. Письмова пропозиція. Усна пропозиція. (2 год.)
19. Зміст, форма та структура рекламного листа. (2 год.)
20. Зміст, форма та структура листа-нагадування. Нагадування телефоном. (2 год.)
21. Замовлення (усна та письмова форми). Прийом замовлення. Відмова від виконання замовлення. (2 год.)
22. Поставки. Терміни та умови поставок. Оформлення рахунків та супровідних документів. (2 год.)
23. Отримання поставок. Підтвердження про отримання товару. Оформлення платіжних документів. (2 год.)
24. Затримки в поставках. Нагадування. Відповідь на нагадування. (2 год.)
25. Скарги про недоотриманий або неякісний товар. Відповідь на скаргу. (2 год.)
26. Затримки в оплаті. Нагадування про затримки в оплаті. Відповідь на нагадування. (2 год.)
27. Форми оплати (попередня оплата, післяплата, акредитив, оплата векселем) (2 год.)
28. Проблеми в розрахунках. Спроби дійти згоди. (2 год.)
29. Пошуки та оформлення запитів щодо отримання кредиту. (2 год.)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Buscha A., Lithout G. Geschäftskommunikation. Ведение деловых переговоров. – Ismaning: Max Hueber Verlag, 1997; К.: Методика, 2000.
2. Hering A., Matussek M. Geschäftskommunikation. Schreiben und Telefonieren. – Ismaning: Max Hueber Verlag, 1999.
3. Rößler P. Kurzformeln und Briefe im Geschäftsverkehr. Lexikon. – Berlin: Rudolf Haufe Verlag, 1991.
4. Vom Briefschreiben // Die neue Rechtschreibung mit den amtlichen Regeln, Erläuterungen, Übungen und Wortlisten. – Bergisch Gladbach: Honos Verlag, 1996. – S. 415 – 447.

5. Бориско Н. Ф. Бізнес-курс німецької мови. – К.: Методика, 2002.
6. Гіпка Б. І. Скарбничка з германістики. Посібник-порадник для студентів-германістів. – Тернопіль: Астон, 2002. – С. 168 – 182.

ДІЛОВА НІМЕЦЬКА МОВА (доц.О.Гаврилів)

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Запропонована програма є складовою програми кафедри іноземних мов факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка. Методологічною основою програми є теза комунікативної лінгвістики про те, що мова живе і розвивається у мовленні. *Основна мета програми — розвиток мовної та мовленнєвої компетенції студентів у діловій сфері.*

Програма складається з двох частин:

- I. Загальні основи ділової комунікації;
- II. Ділова комунікація у сфері міжнародної економіки.

Кожна частина охоплює усну та письмову ділову комунікацію.

Перша частина навчальної програми має на меті розвинути в студентів навички усного та письмового ділового спілкування незалежно від їх спеціальності і розрахована на викладання у 3 семестрі для студентів 2 курсу (німецька мова як перша іноземна) та у 7 семестрі для студентів 4 курсу (німецька мова як друга іноземна).

Друга частина навчальної програми стосується студентів, які навчаються за спеціальністю „Міжнародні економічні відносини” і розрахована на викладання у 4 семестрі для студентів 2 курсу (німецька мова як перша іноземна) та 8 семестрі для студентів 4 курсу (німецька мова як друга іноземна). Рекомендуємо виділити для курсу ділової німецької мови 2 академічні години на тиждень.

Ознайомлення, опрацювання і самостійне складання низки листів і моделювання комунікативних ситуацій із сфери міжнародної економіки мають на меті закласти основу для майбутньої ділової комунікації а також, що важливо, *підготувати студентів 2 курсу (німецька мова як перша іноземна) до предмету, що викладатиметься на 3 курсі — „Теорія і практика перекладу” — збагативши їхній лексичний запас необхідними економічними термінами та зворотами.*

Відповідно до основної мети ми виділяємо наступні завдання курсу:

1. Формування мовної компетенції, яка включає дві складові:
 - а) лексична компетенція:
 - збагачення термінологічного апарату студентів загальною та спеціальною діловою лексикою;
 - збагачення термінологічного апарату фаховою лексикою із сфери міжнародної економіки;
 - збагачення і урізноманітнення словникового запасу завдяки новим синонімічним словам і зворотам;
 - б) граматична компетенція: поглиблення і активізація набутих знань граматичних тем на основі вправ, що містять вирази та звороти із сфери ділового спілкування;
2. Формування мовленнєвої компетенції:
 - а) вдосконалення навиків ділової письмової комунікації;
 - б) автоматизація мовних навиків у типових ділових ситуаціях (відповідь на телефонні дзвінки, резервація номера в готелі, прохання, вибачення тощо).
 - в) вдосконалення загальних усних комунікативних навиків для спілкування в діловій сфері;
 - г) розвиток та вдосконалення комунікативних навиків для ведення розмов, дискусій, обговорень, переговорів у сфері міжнародної економіки.
 - д) вдосконалення навиків аудіювання та читання.

Важливою рисою викладання курсу ділової німецької мови є *поліаспектність та практична спрямованість* — залучення зразків ділових листів, договорів, бланків, протоколів ведення переговорів, аудіо-та відеокасет.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ЗА СЕМЕСТРАМИ

ТРЕТІЙ СЕМЕСТР

(німецька мова як перша іноземна)

СЬОМИЙ СЕМЕСТР

(німецька мова як друга іноземна)

I. Загальні основи ділової комунікації:

1. Ділове листування:
 - а) лист:
 - формальна структура листа;
 - структурні і стилістичні особливості ділового листа;
 - форми звертання і початок листа;
 - завершення листа;
 - типові звороти;

- скорочення, що зустрічаємо у ділових листах;
- а) різні типи листів: лист-клопотання, лист-підтвердження, лист-зобов'язання, лист-запрошення, лист-привітання, лист-співчуття;
- б) електронна пошта;
- в) біографія.

2. Усна ділова комунікація:

- а) монологічне мовлення: привітання офіційних делегацій, короткі промови на відкритті виставок, презентацій днів культури, конференції, подяки, тости тощо;
- б) діалогічне мовлення:
 - знайомство: привітання, форми звертання і прощання, small talk;
 - телефонна розмова: звертання, прощання, типові звороти;
 - моделювання студентами різних телефонних розмов: бронювання квитка, номера в готелі, замовлення таксі, домовлення про зустріч, перенесення зустрічі, вибачення тощо.
 - співбесіда. На основі діалогів із підручників (1, с. 161) та (6, с. 67) рекомендуємо у формі ділової гри опрацювати можливі питання та відповіді на співбесіді. Діалог слід вести, враховуючи його типові характеристики: короткі і логічні відповіді, послідовність висловлювань, вставні слова, відповідна інтонація. Проведення ділових ігор, коли студенти самостійно моделюють ситуації із ділової сфери, сприятиме активізації навиків діалогічного мовлення.

Комплексний підхід до викладання курсу ділової німецької мови передбачає поєднання граматичної та лексичної компетенції, що досягаємо завдяки комплексу вправ, які пропонують підручники (1), (2), (4), (6), (9). Вправи із запропонованих підручників стосуються виключно сфери ділового спілкування і сприяють як засвоєнню нової лексики та зворотів, так і повторенню таких граматичних тем як от: імперфект; перфект із „haben” та „sein”; модальні дієслова; прийменник; керування дієслів; відмінювання прикметника; пасивний стан; відмінювання іменника; ступені порівняння прикметників; інфінітив із „zu”; різні типи підрядних речень.

Особливої уваги заслуговує граматична тема "Konjunktiv II", особливо ті випадки, де Konjunktiv II вживається для вираження ввічливого прохання, пропозиції чи вимоги, що висловлюються у формі питальних речень (Würden Sie, bitte, in einer Stunde noch mal anrufen? Könnten Sie mir, bitte, sagen ..., Wären Sie so freundlich mir zu helfen? Würden Sie mir, bitte, einen Gefallen tun?)

ЧЕТВЕРТИЙ СЕМЕСТР (німецька мова як перша іноземна) **ВОСЬМИЙ СЕМЕСТР**

II. Ділова комунікація у сфері міжнародної економіки

3. Ділові листи із сфери міжнародної економіки:
- лист-пропозиція;
 - лист-запит;
 - лист-повторний запит;
 - лист-замовлення;
 - лист-відмова від замовлення;
 - лист-підтвердження (замовлення, оплати тощо);
 - лист-рекламація та відповідь на рекламацію;
 - лист-нагадування;
 - рекламний лист;
 - газетне повідомлення та інформація для преси.

4. Рахунки; основні банківські операції, форми оплати.

На основі зразків листів із сфери міжнародної економіки (підручники 3, 7) а також за допомогою вправ (підручники 1, 2, 4, 6) студенти повинні оволодіти навиками складання найосновніших листів зі сфери міжнародної економіки, вивчити типові кліше і звороти, що в них зустрічаються і розширити свій лексичний мінімум спеціальної та фахової лексики до 300 одиниць.

5. Усна ділова комунікація:
- проведення ділових зустрічей, дискусій, переговорів;
 - обговорення і підписання договору.

Шляхом моделювання ділових розмов і ведення переговорів студенти повинні навчитися реалізовувати мовні засоби для досягнення комунікативної інтенції: висловлювати пропозицію, аргументувати власну точку зору, переконання, ввічливо відхилити невігідні на їхню думку пропозиції. Комунікативні вправи та рольові ігри із рекомендованих підручників (1, 2) сприяють досягненню цієї мети.

Особливу увагу слід звернути на відмінності письмової форми від усної:

- менш спонтанна ніж усне мовлення;
- більш продумана, окремі частини логічніше між собою пов'язані;
- більша точність і розмаїтість у виборі слів;
- синтаксично завершені конструкції, переважають підрядні речення;
- більше „небезпек”, ніж в усному мовленні: орфографічні помилки; граматичні помилки впадають у вічі більше.
- перевагою письма над усним мовленням є можливість подумати над тим, як краще сформулювати думку, подивитися невідоме слово чи перевірити артикль за словником, тобто спланувати текст листа так, щоб він сприяв реалізації конкретної комунікативної інтенції.

Сучасна стійка тенденція ділового листування полягає згідно із DUDEN (16) в наближенні до розмовної мови. Тому слід звернути увагу на деякі синтаксичні конструкції, які згідно з цією тенденцією слід вважати застарілими:

- уникання особового займенника „я” на початку речення DUDEN (17) вважає не тільки старомодним, але й майже брутальним за своїм звучанням;
- форми звертання: — Magnifizenz (до ректора університету), Magnifika (коли ректор — жінка);
- звертання до осіб з дворянськими титулами;

Форми контролю

З метою перевірки знань студентів рекомендуємо поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється на кожному занятті у вигляді вправ, діалогів, ділових ігор, словникових диктантів, а також в кінці кожного семестру у вигляді усної чи письмової контрольної роботи/тесту. Підсумковий контроль є складовою заліку та іспиту з німецької мови.

Рекомендована література:

1. Н.Ф. Бориско. Бизнес-курс немецкого языка. — Киев: Логос, 1997.
2. A. Buscha, G. Linthout. Geschäftskommunikation. Ведение деловых переговоров. Словарь, необходимые разделы грамматики, упражнения по развитию речевых навыков. — Киев: Методика, 2000 (Ismaning: Max Huber Verlag, 1997).
6. DUDEN. Briefe gut und richtig schreiben. Ratgeber für richtiges und modernes Schreiben. Bearbeitet von der Dudenredaktion — Mannheim - Wien - Zürich: Dudenverlag, 1989.
7. A. Hering, M. Matussek. Geschäftskommunikation. Schreiben und Telefonieren. — Ismaning: Max Huber Verlag, 1996.
6. Ch. Lissok. Teste Dein Wirtschaftsdeutsch! — Berlin - München - Wien - Zürich - New York: Langenscheidt, 1993.
7. R. Luscher, R. Schäpers. Berufssprache Deutsch. Szenen aus dem Büro. 12 Lektionen für Fortgeschrittene. — Ismaning: Verlag für Deutsch, 1991. + Videocassette "Berufssprache Deutsch" mit den Spielszenen und Texten (Laufzeit 90 Minuten).
8. W. Manekeller. 100 Briefe. Deutsch für Export und Import. — Berlin - München - Wien - Zürich - New York: Langenscheidt, 1992.
9. A. Rutkowsky, H. Repschläger. Erfolgreiche Briefe, Reden und Verträge. Bd. 1, 2. Weltbild, 1986.
10. W. Schmitz, D. Scheiner. Ihr Schreiben vom ... Geschäftliche und private Briefe im Baukastensystem. — Ismaning / München: Verlag für Deutsch, 1991.

ДІЛОВА ФРАНЦУЗЬКА МОВА
(ас.Г.М.Рабош)

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

П'ЯТИЙ КУРС
ДЕВ'ЯТИЙ СЕМЕСТР

1. Діловодство та ділова переписка. Написання ділового листа.
2. Діловий лист про початок дії домовленості чи пропозицій послуг.
3. Наведення довідок, оформлення замовлення.
4. Відповідь на прохання про надання довідок чи про замовлення.
5. Класифікація ділових документів.
6. Кредитні договори та їх надання.
7. Оформлення податкових та митних декларацій.
8. Документація щодо припинення партнерських відносин.
9. Подання скарг, позовів, клопотань до судових інстанцій.
10. Партнерські договори та їх розірвання (замовлення та його виконання).
11. Договір про посередницькі послуги.
12. Рекомендаційний лист та оформлення акредитиву.
13. Пошук інформації про репутацію фірми.
14. Звітні дані, оформлення, аналіз.
15. Деякі аспекти службової етики.

ЛІТЕРАТУРА:

1. В.Г.Гак Курс перевода (Французский язык). Москва 1970.
2. Bernard Cresson . Introduction au francais. – Paris, 1971.
3. Michel Danilo, Pierre Morel, Odile Challe. Le francais commercial.- Paris, Presses Pockel. 1985.
4. О.Коletchko, V. Krylova.- Le francais des affaires. – Kyev, 1999.
5. І.А. Карпуть. Французский деловой язык. Киев.- 1999.

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

Пояснювальна записка

Завданням курсу «Теорія і практика перекладу» на факультеті міжнародних відносин є вивчення закономірностей виникнення, розвитку і функціонування перекладу в суспільстві. Курс покликаний сформувати навички та вміння, необхідні перекладачу соціально-політичних текстів. Він також переслідує мету визначити особливості мистецтва перекладу, основні принципи та методи перекладацької роботи, вимоги, що висуваються до рівноцінного оригіналові перекладу. У процесі вивчення курсу теорії і практики перекладу студенти закріплюють свій загальноосвітній та культурний рівень і кругозір.

Курс теорії і практики перекладу вивчається на факультеті міжнародних відносин після дворічного вивчення студентами курсу першої іноземної мови (560 аудиторних годин) і ґрунтується на отриманих при цьому знаннях, а також на знаннях та практичних навичках, набутих у процесі вивчення практичного курсу ділової української мови. Кінцевою метою курсу є вироблення вміння та навичок у галузі практики перекладу, а також редагування та критики перекладу публіцистичних текстів.

Основною формою вивчення курсу теорії і практики перекладу є лекції та практичні заняття. Закріплення і практичне застосування теоретичних положень та практичних навичок відбувається підчас виконання домашніх завдань, мовної практики та самостійної творчої роботи студентів. Курс завершується державним письмовим іспитом.

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Семестр	Кількість аудиторних годин		Форми контролю	
	лекції	семінари/ практичні заняття	заліки	іспити
V	18	18	+	
VI	17	34		+
VII		72	+	
VIII		51		+
IX		54	+	
Всього	35	229		

ПРОГРАМА КУРСУ (доц.І.Бик)

ЗАВДАННЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ТЕОРІЇ ПЕРЕКЛАДУ

Коротка історія перекладу. Значення перекладу і перекладача у сучасному світі.

Лінгвістична теорія перекладу. Предмет лінгвістичної теорії перекладу. Загальна та часткові теорії перекладу. Моделі перекладу.

Зміст поняття «переклад». Об'єкт і предмет перекладу.

Види перекладу. Машинний переклад. Художній та інформативний переклад. Усний і письмовий переклад. Синхронний та послідовний переклад.

МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИКА ПЕРЕКЛАДУ

Дві тенденції історичного розвитку перекладацького мистецтва.

Метод «вільного перекладу» як надбання античної епохи. Примат змісту над формою. Традиції методу «вільного перекладу» в їх історичному розвитку.

Метод буквалістського перекладу як надбання епохи середньовіччя. Примат форми над змістом. Традиції буквалізму в історії перекладацької справи. Дослівний та буквальний переклад. Види буквалізмів.

Взаємодія та боротьба цих двох методів у перекладацькому мистецтві.

Можливість і необхідність відтворення оригіналу в діалектичній єдності його змісту і форми. Необхідність збереження в перекладі властивого оригіналові співвідношення між частиною і цілим. Функціональна відповідність оригіналові. Адекватність перекладу.

Науково-творчий характер перекладу: переклад як творчість і переклад як дослідження.

Основні типи відповідників при перекладі: еквіваленти, аналоги, описовий переклад.

Закономірність пропусків та включень при перекладі.

ГРАМАТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ

Грамматичні порівняння в процесі перекладу. Роль лексичного наповнення та стилістичної функції конструкції при виборі граматичних відповідників.

Основні розбіжності у граматичній будові англійської та української мов. Централізованість структури англійського речення. Подвійне керування.

Порядок слів і структура речень при перекладі.

Розчленування і об'єднання речень при перекладі. Внутрішнє і зовнішнє розчленування.

Переклад конструкцій, що не мають відповідників в українській мові.

Переклад пасивних конструкцій.

Переклад синтаксичних комплексів (інфінітивні, дієприкметникові, герундіальні комплекси).

Переклад абсолютних конструкцій.

Передача модальності при перекладі.
Переклад порівняльних конструкцій.
Синтаксичні заміни при перекладі.

ЛЕКСИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ.

Слово і речення. Залежність перекладу слова від контексту. Вплив характеру тексту на його переклад.

Види значень слова: предметно-логічне, номінативне, емоційно-експресивне, контекстуальне.

Словникові еквіваленти і аналоги. Переклад багатозначних слів.

Види синонімів: смислові (ідеографічні), стилістичні. Вибір слова із синонімічного ряду при перекладі. Диференціація смислових синонімів. Диференціація смислових і стилістичних синонімів. Синонімічні парні словосполучення. Контекстуальні синоніми.

Переклад інтернаціональних слів. Інтернаціоналізми та псевдоінтернаціоналізми. Диференціація псевдоінтер-націоналізмів з точки зору перекладу.

Переклад слів, що означають специфічні реалії.

Особливості перекладу науково-технічних текстів. Переклад термінів.

Переклад власних імен, назв і географічних назв у перекладі. Транслітерація, транскрипція, калькування. Роль традиції у передачі власних імен, назв і географічних назв.

Особливості перекладу вільних одиниць. Переклад атрибутивних словосполучень. Переклад багатокомпонентних атрибутивних словосполучень. Значення контексту при перекладі атрибутивних словосполучень.

Особливості перекладу фразеологічних одиниць. Ідіоматичність як основна характеристика фразеологічних одиниць. Переклад фразеологічних одиниць, побудованих у вигляді порівнянь. Переклад крилатих виразів та посилань. Принцип перекладу звичного таким же звичним.

Контекстуальні заміни при перекладі. Диференціація і конкретизація понять. Логічний розвиток понять. Антонімічний переклад. Компенсація втрат при перекладі.

СТИЛІСТИЧНІ ПИТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ.

Поняття стилю та експресії. Змішення слів різного стилістичного забарвлення.

Передача образних засобів при перекладі.

Переклад метафор. Стереотипні та авторські метафори. Розгорнуті метафори.

Переклад метонімій.

Переклад гіпербол.

Переклад епітетів. Перенесені епітети.

Переклад перифразів та евфемізмів.

Переклад порівнянь.

Особливості передачі образних засобів при перекладі суспільно-політичних текстів.

Синтаксичні образні засоби. Стилїстичні інверсії. Емфатичні конструкції. Повтори. Риторичні питання.

СЕМІНАРСЬКІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

АНГЛІЙСЬКА МОВА

(доц.І.Бик)

ТРЕТІЙ КУРС

СЕМЕСТРИ П'ЯТИЙ-ШОСТИЙ

Заняття 1

Теорія перекладу: мета і завдання

1. Предмет перекладу. Переклад як міжмовна комунікація.
2. Теорія, практика та мистецтво перекладу. Значення теорії перекладу для перекладача.
3. Переклад та інші науки.
4. Загальна теорія перекладу. Перекладність з однієї мови на іншу. Еквівалентність перекладу.
5. Залежність процесу перекладу від оригіналу. Види перекладу. Спеціальні теорії перекладу.
6. Необхідність збереження в перекладі властивого оригіналові співвідношення між частиною і цілим.
7. Процес перекладу як об'єкт дослідження.
8. Прагматичні аспекти перекладу, їх використання у процесі перекладу.

Заняття 2

Еквівалентність при перекладі

1. Поняття еквівалентності перекладу. Принципи диференціації рівнів еквівалентності.
2. Рівні еквівалентності.
3. Використання рівнів еквівалентності при перекладі.

Заняття 3

Аналіз та переклад тексту.

Заняття 4

Типи відповідників при перекладі

1. Постійні відповідники. Їх класифікація і роль у процесі перекладу.
2. Контекст. Типи контексту. Вплив контексту на вибір відповідників.

3. Безеквівалентна лексика. Основні способи передачі безеквівалентної лексики при перекладі.
4. Безеквівалентні граматичні форми та конструкції. Роль граматичного значення у формуванні семантики тексту. Основні способи передачі граматичного значення при перекладі.
5. Синтаксичні структури. Їх роль у перекладі. Вплив типу синтаксичної структури оригіналу на вибір відповідника у мові перекладу. Атрибутивні групи та їх передача у перекладі українською мовою.
6. Фразеологізми. Способи передачі фразеологізмів при перекладі.

Заняття 5

Аналіз та переклад тексту.

Заняття 6

Основні аспекти перекладацького процесу.

1. Моделі перекладу. Класифікація. Переваги та недоліки моделей перекладів.
2. Ситуаційна модель перекладу. Співвідношення між текстом і екстралінгвістичними реаліями.
3. Семантично-трансформаційна модель. Види трансформацій, що використовуються при перекладі.
4. Транскрипція, транслітерація та запозичення.
5. Лексичні трансформації. Конкретизація, узагальнення та модуляція.
6. Граматичні трансформації. Калькування. Закономірність розчленування та злиття речень при перекладі.
7. Антонімічний переклад. Компенсація втрат при перекладі.

Заняття 7

Аналіз та переклад тексту.

Заняття 8

Прагматичні аспекти перекладу.

1. Що таке прагматика?
2. Роль прагматичних аспектів у перекладі. Передача прагматичного значення у перекладі.
3. Фактори, що впливають на розуміння тексту перекладу.
4. Співвідношення між прагматикою і еквівалентністю.
5. Прагматична спрямованість перекладу.
6. Динамічна еквівалентність. Прагматична цінність перекладу.
7. Прагматична адаптація тексту перекладу. Зміни тексту перекладу, що викликаються вимогами прагматики.

Заняття 9

Аналіз тексту та його переклад.

Заняття 10

Основні види перекладу

1. Принципи класифікації перекладу. Основні види перекладу. Художній та інформативний переклад.
2. Підвиди художнього перекладу. Переклад як творчість.
3. Підвиди інформативного перекладу. Роль інформативного перекладу у сучасному світі.
4. Технічний переклад. Особливі вимоги до перекладача технічних текстів. Проблеми теорії технічного перекладу.
5. Особливості перекладу публіцистичних текстів. Переклад реклами.
6. Переклад суспільно-політичної літератури.
7. Письмовий та усний переклад. Проблема точності при письмовому та усному перекладі.
8. Послідовний та синхронний переклад. Значення записів при послідовному перекладі.

Заняття 11

Аналіз тексту та його переклад.

Заняття 12

Техніка перекладу

1. Основні стадії перекладу. Особливості розуміння тексту оригіналу перекладачем і носієм мови.
2. Контекст та попередній досвід як необхідні елементи розуміння тексту оригіналу.
3. Семантика мовних одиниць і переклад.
4. Стратегія “меншого зла”. Виділення домінантних аспектів тексту оригіналу.
5. Семантика тексту.
6. Використання дослівного перекладу.
7. Переклад як творчий процес.

Заняття 13

Аналіз тексту та його переклад.

Заняття 14

Вправи на переклад власних імен, географічних назв та термінів.

Заняття 15

Вправи на переклад полісемантичних слів. Роль контексту при перекладі.

Заняття 16

Вправи на переклад безеквівалентної лексики.

Заняття 17

Вправи на переклад «несправжніх друзів перекладача».

Заняття 18

Вправи на переклад атрибутивних груп

Заняття 19

Вправи на переклад фразеологічних одиниць

Заняття 20

Вправи на переклад граматичних форм та конструкцій, які мають формальні еквіваленти в українській мові.

Заняття 21

Вправи на переклад безеквівалентних граматичних форм та конструкцій

Заняття 22

Вправи на переклад модальних форм

Заняття 23

Вправи на переклад стилістично забарвлених мовних одиниць

Заняття 24

Вправи на переклад стилістичних засобів

Заняття 25

Переклад газетно-інформаційних повідомлень.

Заняття 26

Контрольний переклад

ЧЕТВЕРТИЙ КУРС

СЕМЕСТРИ СЬОМИЙ-ВОСЬМИЙ

Двосторонній письмовий переклад текстів із спеціальності.

Вправи на двосторонній послідовний переклад. Основи синхронного перекладу

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бархударов Л.С. Язык и перевод. Вопросы общей и частной теории переводов. - М., "Международные отношения", 1975.
2. Бик І.С. Теорія і практика перекладу. Тексти лекцій для студентів факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка<www.franko.lviv.ua/faculty/intrel/tpp/index.html>
3. Бик І.С., Біленко Ю.І. Сучасні економічні та фінансові проблеми країн, що розвиваються. (Збірник текстів та глосарій термінів з міжнародної економіки та фінансів англійською мовою). – Львів: Факультет міжнародних відносин Львівського державного університету ім.І.Франка, 1997.
4. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. - Львів: Вища школа. Вид-во при Львів. ун-ті, 1983.
5. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад (на матеріалі англомовних перекладів української прози). – Львів: Вид-во при Львів. ун-ті, 1989.
6. Ковганюк С.П. Практика перекладу. (З досвіду перекладача). - К., "Дніпро", 1968
7. Комиссаров В.Н. Теория перевода. - М.: "Высшая школа", 1990
8. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. - К., "Вища школа", 1982
9. Korunets I.V. Theory and Practice of Translation. - Вінниця, "Нова книга", 2000
10. Латышев Л.К. Курс перевода: (Эквивалентность перевода и способы её достижения). - М., "Международные отношения", 1981
11. Лилова Анна Введение в общую теорию перевода. - М., "Высшая школа", 1985
12. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. Очерки лингвистической теории перевода. - М., "Международные отношения", 1974
13. Федоров А.В. Введение в теорию перевода (Лингвистические проблемы). - М., Изд. лит. на иностр. яз., 1958
14. Федоров А.В. Основы общей теории перевода: (Лингвистические проблемы). - М.: "Высшая школа", 1983

Додаткова

1. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. - М.: Высшая школа, 1986
2. Комиссаров В.Н. Слово о переводе. (Очерк лингвистического учения о переводе). - М., "Международные отношения"
3. Клюканов И.Э. Психолингвистические проблемы перевода. - Калинин, 1989
4. Миньяр-Белоручев Р.К. Методика обучения переводу на слух. - М., Изд-во ИМО, 1959

5. Миньяр-Белоручев Р.К. Общая теория перевода и устный перевод. - М.: Воениздат, 1980
6. Миньяр-Белоручев Р.К. Последовательный перевод. Теория и методы обучения. - М., Воениздат, 1969
7. Миньяр-Белоручев Р.К. Пособие по устному переводу (Записи в последовательном переводе). - М., "Высшая школа", 1969
8. Мирам Г.Э. Профессия: переводчик. - Киев, Ника-Центр Эльга, 2000
9. Сухенко К.М. Лексичні проблеми перекладу. - К., Вид-во Київ. ун-ту, 1972
10. Чернов Г.В. Теория и практика синхронного перевода. - М., "Международные отношения", 1978
11. Циткина Ф.А. Терминология и перевод (к основам сопоставительного терминоведения). - Львов: ЛГУ, 1988
12. Швейцер А.Д. Теория перевода: Статус, проблемы, аспекты. - М.: Наука, 1988
13. Ширяев А.Ф. Синхронный перевод: Деятельность синхронного переводчика и методика преподавания синхронного перевода. - М.: Воениздат, 1979
14. Osimo Bruno Translation Course.
19 Nov. 2001
http://www.logos.it/pls/dictionary/linguistic_resources.traduzione_en?lang=en

НІМЕЦЬКА МОВА

(доц.В.Кам'янець)

ТРЕТІЙ КУРС **СЕМЕСТРИ П'ЯТИЙ-ШОСТИЙ**

Заняття 1

1. Адекватний переклад і буквализм. Поняття адекватності. Перенесення слів із одного речення в інше. Зміна порядку слів при перекладі. Розбивання речень на частини і об'єднання речень при перекладі.
2. Вправи. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 2

1. Спеціальні прийоми досягнення адекватності. Адекватна заміна. Конкретизація понять. Антонімічний переклад. Введення і опущення слів при перекладі. Заміна однієї частини мови іншою.
2. Вправи. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 3.

Лексичні аспекти перекладу.

1. Багатозначність слів. Розкриття значення слова. Поєднуваність слів і врахування її при перекладі.

2. Вправи. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 4

1. Синоніми і антоніми. Передача синонімів. Передача антонімів.
2. Вправи. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 5

1. Переклад інтернаціоналізмів. Поняття “несправжніх друзів перекладача”.
2. Вправи.

Заняття 6

1. Передача власних назв. Транскрипція і транслітерація. Передача назв періодичних видань, підприємств, установ, організацій та ін.
2. Вправи.

Заняття 7

1. Передача реалій та безеквівалентної лексики. Дослівний і описовий переклад. Передача титулів і звань.
2. Вправи.

Заняття 8

Прагматичні аспекти перекладу

1. Роль прагматичних аспектів у перекладі. Передача прагматичного значення у перекладі. Фактори, які впливають на розуміння тексту перекладу. Співвідношення між прагматикою та еквівалентністю. Прагматична адаптація тексту перекладу. Зміни тексту перекладу, які викликані вимогами прагматики.
2. Вправи. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 9

1. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 10

Основні види перекладу

1. Принципи класифікації перекладу. Основні види перекладу. Художній та інформативний переклад. Технічний переклад. Особливі вимоги до перекладача технічних текстів. Особливості перекладу публіцистичних текстів. Переклад реклами. Переклад суспільно-політичної літератури. Письмовий та усний переклад. Послідовний та синхронний переклад.
2. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 11

Грамматичні аспекти перекладу

1. Переклад поширених означень. Неповна рамкова конструкція.
2. Вправи. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 12

1. Переклад пасивних конструкцій. Конструкція *sein* + *Partizip II*. Інфінітивні конструкції з *haben* і з *sein*.
2. Вправи. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 13

1. Переклад складнопідрядних речень.
2. Вправи. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 14

1. Неспівпадіння числа німецьких і українських іменників при перекладі. Займенник *selbst* і підсилювальна частка *selbst*. Прийменник *gegenüber*. Невільне словосполучення *nicht einmal*. Конструкція *es sei denn*.
2. Вправи. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 15

1. Переклад умовних підрядних речень. Безсполучникові умовні підрядні речення (реальні і нереальні). Дієслово *sollen* в *Präteritum Konjunktiv* для вираження рекомендацій, поради тощо; особливе значення дієслова *sollen* в умовних підрядних реченнях.
2. Вправи. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 16

1. Модальні дієслова у сполученні *Infinitiv I* і *Infinitiv II Aktiv* і *Passiv* для вираження припущення або сумніву. *Futurum I* і *Futurum II Aktiv* і *Passiv* для вираження ймовірності або припущення. *Perfekt* і *Plusquamperfekt* модальних дієслів і дієслова *lassen* у поєднанні з *Infinitiv I Aktiv* і *Passiv*.
2. Вправи. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 17

1. Переклад модальних речень із сполучниками *indem*, *wobei*, *ohne dass*, *dadurch dass* і дієприслівникових зворотів.
2. Вправи і переклад текстів.

Заняття 18

1. Переклад уступкових підрядних речень. Дієслово *mögen* + *Infinitiv I* і *II* в уступкових підрядних реченнях. Підрядні уступкові речення із сполучниками *wenn auch (immer)*, *so... auch* і сполучниковими словами *wer auch (immer)*, *wie auch (immer)*, *wo auch (immer)*, *wohin auch (immer)* та ін.
2. Вправи. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 19

1. Переклад речень з *Konjunktiv Präsens* дієслова *sein* + *Partizip II* для вираження спонукання. Займенник *man* + *Konjunktiv Präsens*. *Konjunktiv Präsens* для вираження здійсненого бажання.
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 20

1. Переклад речень з непрямою мовою в *Konjunktiv*.
2. Вправи. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 21

1. Переклад газетно-журнальних публікацій. Передача газетно-журнальних заголовків.
2. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 22

1. Вправи на переклад стилістично забарвлених мовних одиниць.
2. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 23

1. Вправи на переклад стилістичних засобів.
2. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 24

1. Поняття реферативного перекладу. Реферування статей.
2. Вправи на реферування статей із спеціальності.

Заняття 25

1. Вправи. Аналіз і переклад текстів.

Заняття 26

1. Контрольний переклад.

ЧЕТВЕРТИЙ КУРС

СЕМЕСТРИ СЬОМИЙ-ВОСЬМИЙ

Двосторонній письмовий переклад текстів із спеціальності.

Вправи на двосторонній послідовний переклад. Основи синхронного перекладу.

Л І Т Е Р А Т У Р А

Основна

1. Копанев П.И., Беер Ф. Теория и практика письменного перевода. Перевод с немецкого языка на русский. – Минск: Вышэйшая школа, 1986.
2. Латышев Л.К. Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания. –М.: Просвещение, 1988.
3. Роганова З.Е. Пособие по переводу с немецкого на русский язык. – М.: Изд-во литературы на иностранных языках, 1961.
4. Сазонова Е.М. Пособие по переводу с русского языка на немецкий. – М.: Высшая школа, 1980.

5. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа, 1983.
6. Buntrock G., Bonnafous J., Kopylowa G. Konferenzsprache. – Leipzig: Enzyklopädie Verlag, 1983.
7. Kapp V. Übersetzer und Dolmetscher. – Tübingen: A. Francke Verlag, 1991.

Додаткова

1. Архипов А.Ф. Самоучитель перевода с немецкого языка на русский. – М.: Высшая школа, 1998.
2. Гофман Е.А., Куриленко П.Н. Синхронный перевод. – М.: Высшая школа, 1987.
3. Найдов Б.П. Modalität des deutschen Satzes in Sprechübungen mit dem Tonbandgerät. – К.: Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка, 1968.
4. Hering A., Matussek M. Geschäftskommunikation. – Ismaning: Max Hueber Verlag, 1996.

ФРАНЦУЗЬКА МОВА

(ас.О.Чабан)

ТРЕТІЙ КУРС СЕМЕСТРИ П'ЯТИЙ-ШОСТИЙ

Тема перша : Хроніка міжнародних подій.

Заняття 1.

1. Інверсія підмета в українській мові та прямий порядок слів у французькій. Заміна часових форм. Варіативність позначень. Прийменник та артикль з географічними назвами.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 2.

1. Джерело інформації. Частини місяця. Термін перебування. Позначення складу та глави делегації. Особливості позначення посад. Позначення дат. Еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 3.

1. Інверсія прямого додатку в українській мові та прямий порядок слів у французькій. Заголовки. Відрізок часу. Відбуття на батьківщину.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 4.

1. Деякі реалії французького життя. Позначення титулів. Еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 5.

1. Переклад французьких безособових речень. Французькі відносні прикметники. Складні прикметники, що походять від географічних назв. Дієслова зі значенням об'єднання і включення.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 6.

1. Деякі випадки перекладу артикля. Проведення та зміст переговорів та зустрічей.
2. Робота з текстами. Вправи.

Тема друга: Засоби масової інформації.

Заняття 7.

1. Переклад образних виразів. Переклад слів в переносному значенні та неологізмів. Антонімічний переклад. Переклад інтернаціоналізмів. Вживання Conditionnel.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 8.

1. Позначення часу. Позначення періодичності видань. Позначення тиражу. Назви рубрик та їх еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 9.

Контроль.

Заняття 10.

1. Позначення контекстуальних еквівалентів словосполучень. Синонімічний переклад. Визначення контекстуальних еквівалентів речення та його частин. Українські речення з інвертованим підметом та французькі із займенником *оп*.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 11.

1. Конструкція *avoir* + менник. Пропуск та додавання слів при перекладі. Порядок однорідних прикметників (що відносяться до одного іменника). Переклад складних прикметників на французьку мову. Еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 12.

1. Переклад іменників у множині. Особливості значення *Futur antérieur* в мові преси.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 13.

1. Позначення джерела інформації. Посилання на джерело інформації. Позначення змісту висловлювання. Еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Тема третя: Проблеми миру та розбросення.

Заняття 14.

1. Переклад слів та словосполучень термінологічного характеру. Переклад пасивних конструкцій. Біблеїзми та лексика, пов'язана з релігійними традиціями.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 15.

1. Перенос заперечення при перекладі. Обмеження підмета. Деякі випадки перекладу французьких дієприкметникових та прийменникових зворотів. Деякі випадки вживання неозначеного артикля. Дієслова-зв'язки. Заміна дієслова дієслівним словосполученням. Еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 16.

1. Переклад українських дієслів в пасивному стані. Вживання “*celui*” при роз'ясненнях. Еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 17.

1. Конструкції виділення *c'est...que (qui)*. Переклад вказівного займенника *celui*. Еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 18.

1. Переклад лексичних одиниць та виразів, пов'язаних з античною історією та міфологією.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 19.

1. Переклад конструкції подвійного виділення *se que (qui)...c'est*. Переклад перехідних і неперехідних дієслів.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 20.

1. Вираження цілі. Переклад деяких словосполучень з дієсловом *donner*. Прислівник *sous*. Еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Тема четверта: Внутрішня і зовнішня політика України.

Заняття 21.

1. Переклад речень з неозначено-особовим займенником *on*. Переклад слів-реалій української мови. Переклад внутрішньомовних запозичень (сфера техніки).
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 22.

1. Прикметник *autre*. Субстантивовані прикметники з абстрактним значенням.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 23.

1. Переклад українських дієприкметникових форм .
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 24.

1. Українські абстрактні іменники та їх французькі еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 25.

Переклад текстів.

Заняття 26.

Переклад текстів.

Заняття 27.

Переклад екзаменаційних текстів.

ЧЕТВЕРТИЙ КУРС

СЕМЕСТР СЬОМИЙ-ВОСЬМИЙ

Тема четверта: Внутрішня і зовнішня політика України.

Заняття 1.

1. Переклад каузативних конструкцій. Еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 2.

1. Особливості вживання французьких дієслівних часів в історичних описах. Переклад стійких виразів суспільно-політичної мови.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 3.

1. Інверсія підмета в українських реченнях з іменним присудком. Еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 4.

1. Конструкція *voir+infinitif*. “Фальшиві друзі” перекладача.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 5.

1. Переклад латинізмів. *Jusqu`à + infinitif*. Еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 6.

1. Конструкція з *le fait que*. *Se montrer, se déclarer (se dire)* + прикметник. Підрядність і сурядність при перекладі. Виділення з протиставленням.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 7.

1. Усунення інверсії підмета при перекладі з української мови шляхом заміни обставини підметом у французькій мові. Еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Тема п'ята: Сучасний етап країн, що розвиваються.

Заняття 8.

1. Переклад фразеологічних одиниць. Взаємозаміна головного і залежного члена словосполучення. Конструкції *уступки p'en...pas moins*. *En + іменник*.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 9.

1. Неперервність дії. Вираження наслідку. Еквіваленти.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 10.

1. Скорочення в суспільно-політичних текстах. Інфінітивні конструкції з дієсловами судження. Відносні прислівники на -ment. Еквіваленти.
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Тема шоста: Глобальні проблеми сучасності.

Заняття 11.

1. Англіцизми у французьких текстах. Повторення прийменників. Префікси грецького походження. Префікси sous-, sur-, sub-, non-.
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 12.

1. Усічення слів в мові преси. Переклад внутрішньомовних запозичень (військова справа, мореплавство). Зворот ne pas être sans + infinitif (substantif). Еквіваленти.
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 13.

1. Вибір контекстуального еквівалента у зв'язку з необхідністю уникнення повторення слів. Паралельні засоби для заміни відносного додаткового речення.
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 14.

1. Конструкція виділення c'est que. Паралельні засоби для заміни каузативних зворотів. Особовий займенник le. Займенники celui-ci, celui-là. Еквіваленти.
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 15.

1. Синтаксична синонімія на рівні речення. Прикладка, введена сполучником que. Еквіваленти.
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Тема сьома: Конгрес, конференція, міжнародна організація.

Заняття 16.

1. Переклад абсолютних дієприкметникових конструкцій. *Imparfait stylistique*. Додаткове речення непрямого запитання, що відноситься до іменника. Періодичність і передування. Еквіваленти.
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 17.

1. Українські віддієслівні іменники та французький інфінітив. Паралельні засоби для заміни дієслова *avoir*. Паралельні засоби для заміни дієслова *dire*.
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 18.

1. Вираження згоди та незгоди. Еквіваленти.
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 19.

1. Французькі іменники в прийменниковій конструкції. Іменник в прикладці. *Etre de+infinitif*. Переклад приєднувальних конструкцій з інверсією. *Tout + gérondif*. Еквіваленти.
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 20.

1. Формулювання офіційних документів. Переклад цитат та назв в документах. Конструкція *il en est (de)*. Еквіваленти.
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Тема восьма: Економіка і соціальні проблеми.

Заняття 21.

1. Переклад термінів і слів-реалій. Деякі особливості вживання спеціальних термінів у французьких текстах. Переклад внутрішньомовних запозичень (полювання, тваринний світ).
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 22.

1. Позначення галузей промисловості. Вираження кількісних відношень. Еквіваленти.
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 23.

1. Розчленування та об'єднання речень. Переклад внутрішньомовних запозичень (спорт, ігри, право, звичаї, побут). Метонімічні позначення. Еквіваленти.

2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 24.

1. Гра слів. Переклад цитат, крилатих висловів, літературних і історичних ремінісценцій. Засоби виділення. Переклад внутрішньомовних запозичень (музика, танець, театр, медицина). Еквіваленти.
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Заняття 25.

1. Приєднувальна конструкція з *se qui*. Деякі способи утворення складних іменників. Внутрішньомовні запозичення (гастрономія).
2. Вправи. Аналіз та переклад текстів.

Тема дев'ята: Державний устрій.

Заняття 26.

1. Складні прийменники, сполучники з умовно-уступковим значенням. Прикметники, утворені від прізвищ.
2. Робота з текстами. Вправи.

Заняття 27.

1. Еліпсис з транспозицією. Дієприкметник, прикметник та іменник в прикладці. Обмежувальне *sauf*. Еквіваленти.
2. Робота над текстами. Вправи.

Заняття 28.

1. Заміна прийменникового звороту на початку речення. Еквіваленти.
2. Робота над текстами. Вправи.

Заняття 29.

1. Переклад речень з підметом, вираженим неживим іменником. Уступкові додаткові речення та прийменникові звороти. Сполучення *serait-ce, fût-ce* та ін. у функції сполучникових слів. Еквіваленти.
2. Робота над текстами. Вправи.

Заняття 30.

1. Передача при перекладі лексико-синтаксичних особливостей ораторського мовлення. Переклад речень з репризою та антисипацією. Еквіваленти.
2. Робота над текстами. Вправи.

Заняття 31.

1. Заміна іменником займенника або прислівника, що вводить додаткове речення. Безсполучникове та сполучникове з'єднання. Еквіваленти.

2. Робота над текстами. Вправи.

Заняття 32.

1. Ситнаксичні синоніми. Заміна додаткового речення іменником. Паралельні засоби для заміни дієслова в заперечній формі. Еквіваленти.
2. Робота над текстами. Вправи.

Заняття 33.

1. Переклад реалій (національна символіка, свята). Місце прикметника-епітета. Деякі випадки перекладу власних імен з артиклем. Еквіваленти.
2. Робота над текстами. Вправи.

Заняття 34.

1. Паралельні засоби для заміни дієслова faire. Дієслівне словосполучення та дієслово. Еквіваленти.
2. Робота над текстами. Вправи.

Заняття 35.

Переклад текстів.

Заняття 36.

Контрольний переклад.

П'ЯТИЙ КУРС **СЕМЕСТР ДЕВ'ЯТИЙ**

Двосторонній письмовий переклад текстів зі спеціальності. Вправи на двосторонній послідовний переклад. Основи синхронного перекладу.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Батура С.М. Теория и практика перевода с французского языка на русский. - Минск.: Высшая школа, 1987.
2. Гак В.Г. , Григорьев Б.Б. Теория и практика перевода. Французский язык.- М.: Интердиалект+, 2001.
3. Левый И. Искусство перевода.-М.: Прогресс, 1974.
4. Миньяр-Белоручев Р.К. Курс устного перевода.-М.: Московский Лицей, 2000.
5. Соколова Г.Г. Пособие по переводу с русского языка на французский.-М.: Просвещение, 1982.

6. Трудности перевода с французского языка на русский.-М.: Наука, 1986.
7. Чередниченко А.И., Коваль Я.Г. Теория и практика перевода. Французский язык: Учебное пособие на французском языке.-К.: Лыбидь, 1991.

Додаткова

1. Грабовский Н.К. Аннотирование и реферирование французских текстов. Учебное пособие.-М.: Изд-во МГУ, 1985.
2. Долинин К.А. Интерпретация текста. Французский язык.-М.: Просвещение, 1985.
3. Пособие по общественно-политической лексике французского языка.- М.: Высш. шк., 1972.
4. Ширяев А.Ф. Пособие по синхронному переводу. Французский язык.- М.: Высш. шк., 1982.
5. Marouzeau J. Précis de stylistique française.- Paris: Soc. Du Mercure de France, 1907.
6. Mounin G. Linguistique et traduction.- Bruxelles : Dessart et Mardaga, 1967.

**ПРОГРАМА
МОВНОЇ ПРАКТИКИ
(доц.І.С.Бик)**

з курсу “Теорія і практика перекладу”
для студентів V курсу

спеціальностей

- 7.030401, 8.030401 “Міжнародні відносини”
- 7.030402, 8.030402 “Міжнародне право”
- 7.030403, 8.030403 “Міжнародні економічні відносини”
- 7.030404, 8.030404 “Міжнародна інформація”
- 7.030405, 8.030405 “Країнознавство”

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мовна практика є складовою частиною навчального плану підготовки спеціалістів та магістрів міжнародних відносин, міжнародного права, міжнародних економічних відносин, міжнародної інформації та країнознавства.

Мовну практику студенти проходять в державних та приватних структурах, а також при кабінеті країнознавства факультету міжнародних відносин.

Основним завданням практики є закріплення знань, отриманих на заняттях з іноземної мови та теорії і практики перекладу.

Учбово-методичне керівництво практикою здійснює кафедра іноземних мов факультету міжнародних відносин. Керівники практики перевіряють якість роботи студентів, контролюють хід практики.

У випадку проходження практики за межами університету зарахування студентів на практику та призначення керівників практики від відповідних організацій здійснюється наказом керівника цієї організації.

Студент-практикант працює за індивідуальним графіком та робочим планом, які складаються керівником практики від кафедри або організації. Кожен практикант повинен вести щоденник мовної практики.

Тривалість практики – три тижні.

1. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ

Керівник практики від кафедри зобов'язаний:

- 1) ознайомити студентів з їх правами та обов'язками при проходженні практики;
- 2) проінформувати студентів про мету та завдання практики;
- 3) ознайомити з програмою практики, графіком її проходження;
- 4) ознайомити студентів з порядком оформлення матеріалів практики (заповнення щоденників, складання звітів про практику і т.ін.);

- 5) систематично надавати допомогу студентам у вирішенні питань, що виникають при проходженні практики;
- 6) вести постійний контроль за проходженням практики.

Студент-практикант зобов'язаний:

- 1) перед початком практики вивчити програму проходження практики, бути присутнім на всіх організаційно-методичних заходах, пов'язаних з проведенням практики, і отримати необхідну консультацію у керівника практики від кафедри;
- 2) отримати індивідуальне завдання;
- 3) пройти інструктаж по техніці безпеки;
- 4) регулярно відвідувати консультації, що проводяться керівниками практики;
- 5) точно і повністю виконати програму практики;
- 6) своєчасно подати переклад викладачеві;
- 7) у випадку проходження практики за межами університету вчасно прибути на місце практики, дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, виконувати розпорядження керівника практики.

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

В процесі проходження практики студенти повинні виконати письмовий переклад літератури з питань міжнародних відносин, міжнародних економічних відносин, міжнародного права та міжнародної інформації. Загальний об'єм тексту оригіналу – не менше 27 000 знаків (15 сторінок машинопису формату А4). Крім того, студенти-практиканти можуть залучатися до виконання усного перекладу. Об'єм та форми виконаної роботи відображаються у щоденнику практики.

Керівники практики від кафедри регулярно проводять консультації, на яких обговорюються виконані студентами переклади, надається практична допомога по перекладу складних місць.

При виникненні проблем з перекладом студенти можуть також звертатися до викладачів спеціальних кафедр (міжнародних відносин і дипломатичної служби, міжнародного права, європейського права, міжнародних економічних відносин, міжнародного економічного аналізу і фінансів, країнознавства і міжнародного туризму) з метою вияснення питань спеціального характеру.

4. ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ЗВІТНОСТІ ТА ЗАХИСТ ПРАКТИКИ

Після закінчення практики студент-практикант подає на кафедру:

- належним чином оформлений переклад;
- щоденник практики, завірений керівником;
- характеристику, видану керівником практики за місцем проходження практики (у випадку проходження практики за межами університету).

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ

Переклад (разом із ксерокопією оригіналу) здається керівнику практики у надрукованому та переплетеному вигляді (подвійний інтервал, шрифт 12). Після редакторської правки відбувається обговорення перекладу з керівником практики та виставлення оцінки. Цей варіант перекладу з виставленою оцінкою зберігається на кафедрі. При необхідності (якщо переклад виконується для конкретного замовника) студентом готується чистовий варіант перекладу.

Зразок титульної сторінки перекладу

Мовна практика

**Переклад
книги G.R.Berridge “Diplomacy. Theory and Practice”
(с.с. 15-29)**

виконав студент V курсу

Керівник практики

Оцінка перекладу

Львів 2004 рік

ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Дана програма розроблена для студентів факультету міжнародних відносин. Вона базується на деяких нових вимогах та підходах до вивчення другої іноземної мови.

Завдання курсу полягає у виробленні у студентів навичок вільної розмовної мови на побутову чи професійну тематику, прищепленні знань і навичок в нормативній граматиці.

Значне місце відводиться створенню у студентів вміннь реферувати тексти, працювати з документацією, а також вмінню здійснювати усні чи письмові переклади спеціальних текстів. Дана програма відрізняється від програми з першої іноземної мови більш інтенсивним проходженням навчального матеріалу. При цьому враховується певний досвід студентів у вивченні першої іноземної мови і наявність певних аналогічних або споріднених елементів в обох мовах. Важливе місце в процесі навчання відводиться письмовим роботам – диктантам, перекладам. Письмові переклади проводяться на всіх курсах.. Спочатку - це переклади на лексико-граматичні вправи, потім - паралельно, переклади суцільних текстів відповідно до пройденого матеріалу складності. Вагоме місце посідає також прослуховування та перегляд відео та аудіокасет з записами на актуальну спеціальну чи побутову тематику.

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Семестр	Кількість аудиторних годин (практичні заняття)	Форми контролю	
		заліки	іспити
III	90	+	
IV	85		+
V	90	+	
VI	85	+	
VII	90		+
Всього	440		

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ЗА СЕМЕСТРАМИ

АНГЛІЙСЬКА МОВА (ас.Р.Дмитрасевич)

ДРУГИЙ КУРС ТРЕТІЙ СЕМЕСТР

ФОНЕТИКА

1. Мовленнєвий апарат. Артикуляційна та фонетична база англійської мови та її порівняння з українською.
2. Система голосних звуків англійської мови.
3. Система приголосних звуків англійської мови.
4. Особливості приголосних звуків. Аспірація. Відсутність палаталізації. Втрата вибуху.
5. Поняття про наголос. Головний та другорядний наголоси.
6. Алфавіт. Правила читання. Транскрипція.
7. Інтонія англійського речення.

МОРФОЛОГІЯ

1. Іменник, його загальна характеристика.
2. Множина іменників. Правопис множини.
3. Присвійний відмінок.
4. Означений та неозначений артиклі, їхнє вживання з іменниками різних видів.
5. Дієслово, його форми, граматичні категорії. Перехідні та неперехідні дієслова.
6. Модальні дієслова, їхня характеристика та значення.
7. Теперішній неозначений час.
8. Минулий неозначений час.
9. Майбутній неозначений час.
10. Прикметник. Правила утворення ступенів порівняння прикметників.

СИНТАКСИС

1. Просте речення, його типи.
2. Питальне речення, його типи.
3. Порядок слів у реченні. Інверсія.
4. Головні члени речення. Підмет. Присудок.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові теми

1. Формули звертання та ввічливості.
2. Навчання. Студентське життя.

3. Організація робочого дня.
4. Дозвілля.

Краєзнавчі теми

1. Львів.
2. Україна.
3. Великобританія (загальна характеристика).
4. Сполучені Штати Америки.

ЧЕТВЕРТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Теперішній тривалий час.
2. Минулий тривалий час.
3. Майбутній тривалий час.
4. Поняття про інфінітив. Вживання інфінітивної частки to.
5. Прислівник. Ступені порівняння.
6. Числівник. Класифікація.
7. Займенник. Групи займенників у англійській мові.

СИНТАКСИС

1. Другорядні члени речення.
2. Прямий та непрямий додаток.
3. Препозитивне та постпозитивне означення.
4. Обставина.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові теми

1. Біографія. Родина. Професія.
2. Квартира. Будинок.
3. Їжа. Продукти харчування.
4. Людина. Зовнішність, вік.
5. Людина. Характер та поведінка.

Краєзнавчі теми

1. Лондон-столиця Великобританії.
2. Вашингтон- столиця США.
3. Загальна характеристика Канади.
4. Загальна характеристика Австралії.

Суспільно-політичні теми

1. Основні події політичного життя в Україні.

2. Політична ситуація у світі.
3. Зустрічі на високому офіційному рівні.

ТРЕТІЙ КУРС **П'ЯТИЙ СЕМЕСТР**

МОРФОЛОГІЯ

1. Теперішній доконаний час, особливості вживання.
2. Минулий доконаний час, особливості вживання.
3. Майбутній доконаний час, особливості вживання.
4. Особові займенники.
5. Присвійні займенники.
6. Взаємні займенники.
7. Зворотні займенники.

СИНТАКСИС

1. Узгодження часів.
2. Спонукальні речення.
3. Оклічні речення.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові теми

1. Одяг. Мода.
2. Транспорт. На вокзалі. В аеропорту.
3. Подорож. Відпочинок.

Красознавчі теми

1. Освіта в Україні.
2. Освіта у Великобританії.
3. Освіта у США.
4. Львівський національний університет імені Івана Франка.

Суспільно- політичні теми

1. Конституція – основний закон України. Національна символіка України.
2. Політичні організації та партії України.
3. Політичний устрій Великобританії.
4. Політичний устрій США.

ШОСТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Перфектно-тривалі часові форми. Особливості вживання.
2. Активний та пасивний стани. Особливості вживання пасивного стану.
3. Теперішній час пасивного стану.
4. Минулий час пасивного стану.
5. Вказівні, питальні, сполучні займенники.

СИНТАКСИС

1. Підрядні речення умови та часу.
2. Підрядні означальні речення.
3. Підрядні додаткові речення.
4. Морфологічний та синтаксичний аналіз речення.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові теми

1. Медицина. Охорона здоров'я.
2. Спорт. Літні та зимові види спорту.
3. Пошта. Телефон. Листування.
4. Засоби масової інформації. Газети, радіо, телебачення.

Краєзнавчі теми

1. Мистецтво англомовних країн.
2. Найбільші міста Великобританії.
3. Львів- культурний центр України.

Суспільно-політичні теми

1. Законодавча, виконавча та судова влади.
2. Міжнародні політичні організації.
3. Зовнішня політика України.

ЧЕТВЕРТИЙ КУРС **СЬОМИЙ СЕМЕСТР**

МОРФОЛОГІЯ

1. Пасивний стан часів тривалої групи, утворення та особливості вживання.
2. Пасивний стан часів перфектної групи, утворення та особливості вживання.
3. Дійсний, умовний та наказовий способи дієслова.
4. Наказовий спосіб. Утворення та особливості.

СИНТАКСИС

1. Складносурядне речення.

2. Складнопідрядне речення
3. Непряма мова.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові теми

1. Погода, клімат, природні явища.
2. Роль науки в сучасному світі.
3. Література. Мій улюблений письменник.

Красознавчі теми

1. Визначні письменники Англії та Америки.
2. Сучасні українські письменники.
3. Культурне життя, звичаї та традиції Великобританії.

Суспільно- політичні теми

1. Міжнародні відносини.
2. Міжнародні документи та їх особливості.
3. Діяльність Організації Об'єднаних Націй.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бонк Учебник английского языка
2. И.А.Борисенко и др. Учебник английского языка: Для фак. междунар. отношений и междунар. права университетов. М, 1980.
3. І.І.Борисенко, Л.І.Свтушенко, В.В.Дайнеко. Англійська мова в міжнародних документах і дипломатичній кореспонденції, 1999.
4. Г.В.Верба, Л.Г.Верба. Довідник з граматики англійської мови. Київ, 1977.
5. В.Л.Каушанская и др. Грамматика английского языка, 1973.
6. L.G. Alexander. Longman English Grammar, 1995.
7. L.A.Barmina, I.P.Verkhovsskaya. Learning to Use Articles, 1989.
8. J.Bell, R.Gower. Matters, 1996.
9. R.A.Close. A Reference Grammar for Students of English, 1979.
10. W.S.Fowler. The Right Word, 1987.
11. L.Hashemi, R.Murphy. English Grammar in Use. Supplementary. 1995.
12. E.R.Linder, L.K.Maslova, R.I.Tsyba. It is interesting to Know, 1980.
13. A.J.Thomson, A.V.Martinet. A Practical English Grammar, 1995.
14. A.J.Thomson, A.V.Martinet. Practical English Grammar Exercises 1, 1995.
15. A.J.Thomson, A.V.Martinet. Practical English Grammar Exercises 2, 1995.
16. M.Swan. Practical English Usage, 1992.
17. B.J.Thomas. Advanced Vocabulary and Idioms, 1991.
18. G.Welman. Worlbuilder, 1992.

НІМЕЦЬКА МОВА

(ас.Вівчар Л.Я.)

ДРУГИЙ КУРС ТРЕТІЙ СЕМЕСТР

ФОНЕТИКА

1. Важливість фонетики як розділу науки про мову. Орфографія і орфоепія. Транскрипція.
2. Мовленнєвий апарат. Фонетична база німецької мови і її порівняння з українською.
3. Загальна артикуляційна, фонетична і фонологічна характеристика німецьких голосних звуків. Чотирикутник як схема класифікації німецьких голосних звуків.
4. Правила довготи голосних. Вимова німецьких голосних звуків та дифтонгів.
5. Загальна артикуляційна, фонетична і фонологічна характеристика німецьких приголосних звуків. Придих, напівдзвінкість, позиційна залежність приголосних.
6. Асиміляція. Палаталізація. Кінцеве приглушення приголосних. Вимова німецьких приголосних звуків.
7. Наголос у слові.
8. Інтонація. Поняття про фразовий наголос і його функції.
9. Головні інтонаційні засоби - мелодія та пауза.

МОРФОЛОГІЯ

1. Іменник як найчисельніша частина мови. Граматичні категорії іменника.
2. Семантична класифікація іменників.
3. Валентність іменників.
4. Рід іменників. Артикль як граматичний показник роду.
5. Відмінювання іменників. Сильна, слабка, жіноча відміна іменників. Перехідна група.
6. Множина іменників. Типи утворення. Граматичні та фонетичні засоби утворення множини: артикль, суфікси, умляути.
7. Значення та відмінювання означеного і неозначеного артикля. Стягнення артиклів. Основні правила вживання артикля. Відсутність артикля.
8. Семантична, синтаксична і морфологічна класифікація дієслів.
9. Особові та безособові дієслова. Перехідні і неперехідні дієслова.
10. Дієслова з **sich**.
11. Дієслова з відокремлюваними та невідокремлюваними префіксами.
12. Типи відмінювання дієслів (сильні, слабкі, неправильні дієслова).
13. Модальні дієслова. Значення та вживання.
14. Утворення та вживання форми презенс.

15. Утворення та вживання форми перфект.
16. Імператив (наказовий спосіб).
17. Визначення і класифікація займенників.
18. Особові займенники.
19. Присвійні займенники і їх відмінювання.
20. Зворотній займенник.
21. Взаємні займенники **einander** та **sich**.
22. Безособовий займенник **es**.
23. Вказівні займенники.
24. Заперечні займенники.
25. Питальні займенники.
26. Неозначені займенники.
27. Прийменники і їхнє керування. Прийменникове керування дієслів.

СИНТАКСИС

1. Типи речень за метою висловлювання. Розповідні, питальні і окличні речення. Порядок слів.
2. Стверджувальні та заперечні речення. Вживання заперечення (заперечних займенників та прислівників).
3. Підмет. Підмет, виражений неозначено-особовим займенником **man**, безособовим займенником **es**.
4. Присудок. Простий та складний дієслівний присудок.
5. Використання модальних дієслів для вираження значення і можливості, необхідності, бажання.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові теми

1. Знайомство.
2. Навчання. Студентське життя.
3. Робочий день.
4. Організація дозвілля.

Красназавчі теми

1. Географічне положення ФРН.
2. Адміністративний устрій ФРН.

ЧЕТВЕРТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Займенникові прислівники.
2. Презенс дієслів у значенні минулого часу.
3. Утворення та вживання форми претерітум.
4. Утворення та вживання форми плюсквамперфект

5. Семантична класифікація прикметників.
6. Відмінювання прикметників. Слабка, сильна і змішана відміни прикметників.
7. Прислівник. Класифікація прислівників за значенням. Найбільш уживані прислівники місця, часу, способу дії, ступеня, цілі, причинно-наслідкові та модальні.
8. Визначення та класифікація часток.
9. Числівники. Визначення та класифікація. Кількісні числівники.

СИНТАКСИС

1. Додаток (безприймениковий і прийменниковий додаток).
2. Означення узгоджене та неузгоджене.
3. Складносурядне речення. Загальні відомості. Сполучники сурядності.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові теми

1. Біографія. Сім'я.
2. Помешкання.
3. Універмаг.
4. Місто.
5. Візит. Запрошення.

Краєзнавчі теми

1. ФРН - демократична, федеральна правова держава.
2. Політичні партії ФРН.
3. Система транспорту ФРН.

Суспільно - політичні теми

1. Преса та інші засоби масової інформації.
2. Візити. Зустрічі.

ТРЕТІЙ КУРС **П'ЯТИЙ СЕМЕСТР**

МОРФОЛОГІЯ

1. Утворення порядкових та дробових числівників, їх відмінювання.
2. Відносні займенники,
3. Визначення роду іменників за їхнім значенням та формою слова.
4. Особливі випадки утворення множини іменників. Іменники, які вживаються тільки у множині. Утворення множини іменників-омонімів.
5. Ступені порівняння прикметників та прислівників.
6. Футурум I і футурум II дієслів. Вживання форм футурум I і II у модальному значенні ймовірності.
7. Іменні форми дієслова. Інфінітив з часткою **zu** і без неї.

СИНТАКСИС

1. Складнопідрядні речення. Підрядні сполучники. Складнопідрядні речення з підрядними додатковими (сполучниковими і безсполучниковими).
2. Додаткові підрядні речення. Непряма мова.
3. Умовні підрядні речення.
4. Підрядні речення причини.
5. Підрядні речення часу. Особливості вживання сполучників у підрядних реченнях часу.
6. Підрядні речення мети.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові теми

1. Подорожі. Відрядження.
2. В ресторані, кафе, їдальні.
3. Пошта. Телеграф. Телефон.

Красознавчі теми

1. Поїздка до Німеччини.
2. Найбільші німецькі міста Бонн, Гамбург, Мюнхен, Кьольн, Франкфурт-на-Майні, Нюрнберг, Лейпціг.
3. Берлін - столиця ФРН.
4. Фрайбург - місто побратим Львова.

Суспільно - політичні теми

1. Соціальна політика ФРН.
2. Основний Закон - гарант свободи.

ШОСТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Активний та пасивний стани. Утворення часових форм пасиву. Двох- і трьохчленний пасив. Пасивні конструкції з неперехідними дієсловами. Статив.
2. Дієприкметники. Значення дієприкметника I, II, його синтаксичні функції.
3. Відмінювання субстантивованих прикметників, дієприкметників, інфінітивів.
4. Відмінювання власних назв.
5. Кон'юнктив у ввічливих запитаннях, проханнях, нереальних бажаннях.

СИНТАКСИС

1. Складнопідрядні підметові і присудкові речення, їхні типи, переклад українською мовою.

2. Означальні підрядні речення.
3. Підрядні речення місця.
4. Наслідкові підрядні речення.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові теми

1. Погода.
2. Охорона здоров'я. Лікарня. Поліклініка.
3. Зимові та літні види спорту.
4. Театр.
5. Телебачення. Радіо.

Красознавчі теми

1. Ландшафт ФРН.
2. Культурне життя ФРН.

Суспільно-політичні теми

1. Конгрес. З'їзди. Конференції.
2. Міжнародні відносини.
3. Ринок.
4. ФРН. Економіка.

ЧЕТВЕРТИЙ КУРС **СЬОМИЙ СЕМЕСТР**

МОРФОЛОГІЯ

1. Кон'юнктив. Утворення часових форм претерітум
2. плюсквамперфект кон'юнктив і їх вживання.
3. Утворення часових форм презенс кон'юнктив перфект кон'юнктив, футурум кон'юнктив і їх вживання.
4. Утворення форм кондиціоналіс I і II та їх вживання.

СИНТАКСИС

1. Значення і вживання кон'юнктива у самостійному і підрядному реченнях.
2. Нереальні умовні підрядні речення.
3. Нереальні порівняльні підрядні речення.
4. Нереальні речення бажання.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові теми

1. Львів - перлина Європи.
2. Музеї. Виставки.
3. Столиця України.

4. Архітектура.. Дизайн.
5. Фінансові операції.
6. Книжкові ярмарки. Бібліотеки..

Краснавчі теми

1. Штрихи до німецької історії.
2. Об'єднання Німеччини,
3. Система освіти у ФРН.
4. Зовнішня торгівля ФРН.
5. Банківська система ФРН.
6. Міжнародні виставки та ярмарки у ФРН.

Суспільно - політичні теми

1. Національно - визвольний рух.
2. Досягнення незалежності Україною.
3. Географічне положення і державний устрій України.
4. Політичні партії України.

ОСНОВНА ТА ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Козьмин О.Г., Сулемова Г.А. Фонетика немецкого языка
2. Шишкова Л.В. Детинина А.В. Вводный фонетический курс немецкого языка 1977 рос
3. Urojew K.M., Kuznelzowa O. F. Phonetik und Grammatik der Deutschen Sprache 1985 нім.
4. Großes Wörterbuch der deutschen Aussprache 1982 нім
5. Арсеньєва М.Г., Гасилевич Е.В. Граммати ка немецкого языка 1963 нім.
6. Биркенгоф Г.М., Ромм З.М. Курс граматики немецкого языка с грамматико-фонетическими упражнениями (2 части) 1980 рос
7. Мамалига Л.М., Скляр Л.Л. Граматика німецької мови 1972 укр
8. Шендельс Е. Й. Практическая грамматика немецкого языка 1986 рос
9. Schendels E. Deutsche Grammatik 1988 нім
10. Heibig E., Buscha J. Kurze deutsche Grammatik für Ausländer 1976 нім
11. Пищенко В.В., Зальцман Р.С. Übungsbuch. Deutsche Grammatik 1966 нім
12. Birkenhof G.M., Moltschanowa I.D. Bist du in der deutschen Grammatik beschlagen (2 част.) 1974 нім
13. Birkenhof G.M., Moltschanowa I.D. Übungsbuch zur deutschen Grammatik (Morphologie) 1963 нім
14. Birkenhof G. M., Moltschanowa I.D. Übungsbuch zur deutschen Grammatik (Syntax) 1969 нім
15. Найдов Б.П. Modalität des deutschen Satzes in Sprach-Übungen mit dem Tonbandgerät 1968 нім
16. Pironkova M.P., Ljubimova S. M. Lehrbuch für das L. Studienjahr 1987 нім
17. Севрюгова А.А., Берникер Е.В. Учебник немецкого языка 1981 нім

18. Девекін В.Н., Белякова Л.Д. Говорите по-немецьки 1987 рік
19. Чуваєва В.Г., Басканова Н.А. Учебник немецкого языка 1978 рік
20. Парамонова И.П., Эйхбаум Г.Н. Учебник немецкого языка 1974 рік
21. Панкова О.Т., Мерникова А.И. Пособие по общественно-политической лексике немецкого языка 1988 рік
22. Маркина Л.Г. Работа с газетой.
23. Лужевский Б.М., Артемчук Г.И. Handbuch des Deutschlehrers 1985 рік
24. Методичні вказівки до практичних занять з німецької мови на країнознавчу тематику Уклали: Рудий В.Г., Ратич М.Т. 1983 рік
25. Методичні вказівки до практичних занять з німецької мови на країнознавчу тематику 1991 рік
26. Методичні вказівки до практичних занять з німецької мови (тема "Культура німецького народу") 1990 рік
27. Бориско Н.Ф. Бизнес-курс немецкого языка 1996 рік, рос
28. Mojssejschuk A.M., Lobatsch LP. Modernes Deutsch 1997 рік

ФРАНЦУЗЬКА МОВА
(ас.І.Станкевич І.С., ас.Л.Струтинська)

ДРУГИЙ КУРС
ТРЕТІЙ СЕМЕСТР

ФОНЕТИКА

1. Система французьких голосних звуків. Їх класифікація і артикуляція.
2. Наявність протиставлення чистих і носових звуків, довгих і коротких, закритих і відкритих, лабіалізованих і нелабіалізованих. Чергування голосних. Ритмічна і історична довгота голосних.
3. Система французьких приголосних, їх класифікація та особливості їх артикуляції. Нероздільні групи приголосних.
4. Півголосні звуки французької мови і їх артикуляція.
5. Явища зв'язування (liaison) і зчеплення (enchaînement). Основні випадки обов'язкового і забороненого зв'язування.
6. Алфавіт. Правила читання.
7. Транскрипція.

МОРФОЛОГІЯ

1. Артикль. Види артиклів: означений і неозначений. Форми означеного артикля і основні випадки його вживання. Неозначений артикль, його форми і основні випадки його вживання.
2. Основні випадки невживання артикля.
3. Іменник. Рід іменників. Граматичні і лексичні засоби вираження категорій роду.
4. Множина іменників.
5. Присвійні та вказівні прикметники.
6. Якісні прикметники. Утворення жіночого роду і множини прикметників.
7. Місце прикметника в реченні.
8. Дієслово. Дієслова 1, 2, 3 групи. Часи прості і складні.
9. Наказовий спосіб.
10. Утворення та вживання теперішнього часу у французькій мові.
11. Стверджувальна, питальна та заперечна форми дієслова.
12. Займенникові слова (*verbes pronominaux*).
13. Утворення та вживання найближчого майбутнього (*futur immédiat*) і найближчого минулого (*passé immédiat*) часів.
14. Безособові дієслова, їх граматичне і стилістичне значення.
15. Особові придієслівні займенники. Їх місце в реченні.
16. Адвербіальні займенники « *en* » та « *у* ». Їх місце в реченні.
17. Числівники. Кількісні і порядкові числівники, їх вживання.

СИНТАКСИС

1. Прості речення. Головні і другорядні члени речення. Порядок слів в простому розповідному реченні.
2. Утворення заперечення у французькій мові.
3. Питальне речення. Проста і складна інверсія.
4. Запитання до підмета, прямого і непрямого додатку.
5. Запитальні прислівники способу дій, часу, причини (*comment, quand, pourquoi*).

РОЗМОВНІ ТЕМИ

1. Розмовні формули. Привітання. Прощання. Подяка. Вибачення. Прохання. Згода. Відмова. Співчуття.
2. Знайомства. Зустрічі. Спілкування.
3. Сім'я. Родинні зв'язки. Сімейний стан.
4. Розмова по телефону.
5. Квартира, будинок.
6. Їжа. Продукти харчування.
7. Навчання у ВУЗі. Студентське життя.

8. Запрошення в гості. Робочий день.
9. Біографія. Автобіографія.

ЧЕТВЕРТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Утворення та вживання складного минулого часу (passé composé). Допоміжні дієслова.
2. Утворення дієприкметників (participe passé) дієслів 1, 2, 3 груп, та їх узгодження в складному минулому часі (passé composé).
3. Прислівник, його місце в простих та складних часах.
4. Частковий артикль, його форми. Основні випадки його вживання перед іменниками.
5. Утворення та вживання минулого простого часу — Imparfait .
6. Утворення та вживання простого майбутнього часу — Futur simple. Підрядне умовне речення.
7. Прийменники прості і складні. Найбільш вживані прийменники місця часу, способу дії, напрямку.
8. Утворення та вживання минулого складного часу — Plus-que-parfait.
9. Узгодження часів дійсного способу.

СИНТАКСИС

1. Складносурядне і складнопідрядне речення.
2. Основні види підрядних речень (означальні, додаткові, обставинні).
3. Пряма і непряма мова.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

1. Організація дозвілля. Канікули.
2. Клімат. Явища природи. Погода.
3. Подорожі : залізницею, автомобілем.
4. Спорт та ігри.
5. Людина. Зовнішній вигляд. Одяг. Частини людського тіла.
6. Характер. Самопочуття.

ТРЕТІЙ КУРС **П'ЯТИЙ СЕМЕСТР**

МОРФОЛОГІЯ

1. Прикметники. Ступені їх порівняння.
2. Ступені порівняння прислівників.
3. Займенники. Особові самостійні займенники. Випадки їх вживання.
4. Вказівні і присвійні займенники. Форми і функції.
5. Прості і складні відносні займенники. Їх роль у реченні.

6. Питальні займенники. Неозначені займенники.
7. Умовний спосіб (Conditionnel). Умовний теперішній (Conditionnel présent) і умовний минулий (Conditionnel passé) часи.
8. Вживання часів умовного способу у незалежних реченнях.

СИНТАКСИС

1. Підрядне підметове речення.
2. Підрядне додаткове речення. Вживання часів у головних і підрядних реченнях.
3. Підрядне означальне речення. Вживання способів і часів в означальних підрядних реченнях.
4. Відокремлення як засіб смислового і афективного виділення членів речення. Різні способи відокремлення: інтонація і порядок слів, сегментація.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Краєзнавча тематика

1. Франція. Її географічне положення. Клімат. Природні багатства.
2. Населення Франції. Його історичне формування та територіальний розподіл.
3. Французи і їх традиції. Організація життя. Вільний час. Ставлення французів до релігії.
4. Заморські департаменти і території Франції.
5. Державний політичний устрій Франції.
6. Вибори у Франції. Роль політичних партій.

ШОСТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Спосіб Subjonctif. Le présent du Subjonctif (теперішній час). Le passé du Subjonctif (минулий час).
2. Вживання способу Subjonctif у підрядному додатковому реченні. Вираження волі, почуттів, сумніву.
3. Спосіб Subjonctif після безособових зворотів і безособових дієслів. Випадки його вживання у підрядних означальних реченнях.
4. Subjonctif у підрядних обставинних реченнях.

СИНТАКСИС

1. Підрядні обставинні речення: часу, місця, мети, причини, допустові, наслідкові, умовні.
2. Особливості французької пунктуації.
3. Морфологічний та синтаксичний аналіз речення.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Красознавча тематика

1. Франція і світ. Економіка Франції.
2. Забезпечення соціального страхування у Франції. Її головні види.
3. Навчання у Франції і розвиток науки. Організації, які відповідають за науковий прогрес.
4. Розвиток культури і мистецтва у Франції.
5. Значення мас-медіа у культурному житті Франції.

ЧЕТВЕРТИЙ КУРС СЬОМИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Утворення та вживання минулих часів суб'юнктивного способу (*subjonctif imparfait et plus-que-parfait*). Узгодження часів суб'юнктивного способу.
2. Інфінітив, його ознаки, часові форми і синтаксичні функції. Інфінітивний зворот. Вживання інфінітива з прийменником.
3. Дієприкметники теперішнього (*participe présent*) і минулого часу (*participe passé, participe passé composé*), їх форма та вживання. Абсолютний дієприкметниковий зворот (*proposition participe absolu*).
4. Утворення ті вживання герундія (*gérondif*). Віддієслівний прикметник (*adjectif verbal*).
5. Утворення та вживання простого минулого часу — *passé simple*.
6. Часи — *futur antérieur, passé antérieur* — у французькій мові.

СИНТАКСИС

1. Інфінітивні конструкції.
2. Дієприкметникові звороти.
3. Супідрядність речень.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Суспільно-політична тематика

1. Організація Об'єднаних Націй — гарант миру і стабільності у світі.
2. Основні події сучасного політичного життя України та Франції.
3. Європейський ринок і глобалізація економічних відносин. (Економічна політика Франції та України).
4. Україна та Франція в системі міжнародних відносин.
5. Дипломатична кореспонденція.

ЛІТЕРАТУРА

1. І.Н. Попова, Ж.А. Казакова Граматика французької мови (для інститутів і факультетів іноземних мов) 1979 франц.
2. Е.К. Нікольська, Т.Й. Гольденберг Грамматика французского языка 1965 франц.
3. О.О. Соломарська, Й.І. Донець, В.А. Стаценко Підручник французької мови (для студентів факультетів іноземних мов і факультетів міжнародних відносин) 1994 франц., укр.
4. К.А. Долинин Стилистика французского языка 1978 рос.
5. В.Г. Гак Теоретическая грамматика французского языка. Синтаксис. 1981 франц., рос.
6. Н.М. Васильева, Л.П. Пицкова Теоретическая грамматика. Ускоренный курс. 1991 франц., рос.
7. Г.Г. Крючков, В.С. Хлопук Поглублений курс французької мови. 1998 франц.
8. Ю.И. Суслова, В.Н. Рыбалка, Н.Н. Абрамова Учебник французского языка 1986 франц., рос.
9. Н.М. Штейнберг Грамматика французского языка.
10. Ч.1. Морфология 1962 франц.
11. Н.М. Штейнберг Грамматика французского языка. Ч.2. Синтаксис 1963 франц.
12. Bernard Gresson Introduction au français économique 1971 франц.
13. V. Gresson Introduction au français commercial 1972 франц.
14. Michel Yranjeqn L'autonomie économique de l'Ukraine 1999 франц.

ІСПАНСЬКА МОВА
(ас.О.Гурняк)

ДРУГИЙ КУРС
ТРЕТІЙ СЕМЕСТР

ФОНЕТИКА

1. Мовленнєвий апарат. Артикуляційна та фонетична база іспанської мови та її порівняння з українською.
2. Система голосних звуків іспанської мови. Слабі та сильні голосні.
3. Система приголосних звуків іспанської мови.
4. Особливості приголосних звуків. Випадки асиміляції звуків.
5. Наголос у слові. Поняття про дифтонги. Трифтонги.
6. Алфавіт. Правила читання.
7. Інтонація розповідних та питальних речень.
8. Інтонація питальних речень без питального слова.
9. Злиття слів при вимові всередині розповідного речення, що складається з однієї мелодійної групи.

МОРФОЛОГІЯ

1. Загальна характеристика іменника. Рід і число. Утворення множини.
2. Означений і неозначений артиклі. Правила їх вживання.
3. Прості прийменники. Особливості вживання.
4. Особові займенники.
5. Загальна характеристика прикметника. Субстантивовані та адвербіальні форми. Утворення ступенів порівняння прикметників.
6. Дієслово, його форми, граматичні категорії. Дійсний спосіб.
7. Теперішній час дійсного способу.
8. Типи і моделі дієвідмінювання правильних дієслів.
9. Групи неправильних дієслів. Особливості дієвідмінювання.
10. Неправильні дієслова індивідуального дієвідмінювання.

СИНТАКСИС

1. Просте речення, його типи.
2. Питальне речення, його типи.
3. Порядок слів у реченні.
4. Головні члени речення.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові теми.

1. Формули звертання та ввічливості.
2. Моє навчання в університеті.
3. Організація робочого дня.

4. Дозвілля.

Красназавчі.

1. Загальна характеристика Іспанії.
2. Загальна характеристика Латинської Америки.
3. Україна – європейська держава.
4. Львів – культурний центр України.

ЧЕТВЕРТИЙ СЕМЕСТР

ФОНЕТИКА

1. Інтенація повного перерахування.
2. Інтенація неповного перерахування.
3. Інтенація речення з альтернативними питаннями.
4. Правила переносу та поділу на склади.

МОРФОЛОГІЯ

1. Минулий доконаний час дійсного способу.
2. Майбутній недоконаний або простий час дійсного способу.
3. Минулий неозначений час дійсного способу.
4. Допоміжні дієслова і дієслівні конструкції.
5. Прислівник. Ступені порівняння.
6. Числівник. Класифікація.
7. Займенник. Групи займенників в іспанській мові.

СИНТАКСИС

1. Другорядні члени речення.
2. Прямий та непрямий додаток.
3. Препозитивне та постпозитивне означення.
4. Обставина.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові.

1. Біографія. Моя сім'я. Мій фах.
2. Помешкання.
3. Їжа. Продукти харчування.
4. Зовнішній вигляд.
5. Риси характеру.

Красназавчі.

1. Мадрид – столиця Іспанії.

2. Найбільші міста Іспанії.
3. Національні свята іспаномовних країн.
4. Особливості характеру іспанців.

Суспільно-політичні

1. Гілки влади.
2. Конституція України. Національна символіка України.
3. Зовнішня діяльність України.

ТРЕТІЙ КУРС **П'ЯТИЙ СЕМЕСТР**

МОРФОЛОГІЯ

1. Минулий недоконаний час дійсного способу.
2. Плюсквамперфект – минулий складений час дійсного способу.
3. Попередній складений минулий час.
4. Майбутній доконаний або складений час дійсного способу.
5. Умовний простий час дійсного способу.
6. Умовний складений час дійсного способу.
7. Зв'язки між минулими часами дійсного способу.
8. Складені прийменники.
9. Вказівні, присвійні, неозначені займенники.
10. Відносні, питальні, зворотні займенники.

СИНТАКСИС

1. Підрядні речення умови і наслідку.
2. Непрямі питальні речення.
3. Порівняльні речення.
4. Узгодження часів дійсного способу в складнопідрядних реченнях.
5. Спонукальні речення.
6. Окличні речення.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові.

1. Купівля і продаж. В універсамі. На ринку.
2. Види транспорту. На вокзалі. В аеропорту.
3. Поїздка за кордон.
4. Відпочинок у горах, на морі, за містом. Подорожі. Експерсії.

Красознавчі.

1. Система освіти в Україні.
2. Система освіти в Іспанії.
3. Видатні постаті науки і культури Іспанії.
4. Відомі діячі наукового і культурного життя України.

Суспільно-політичні.

1. Міжнародний туризм.
2. Державний устрій Іспанії.
3. Основні події політичного життя в Україні та Іспанії.

ШОСТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Умовний спосіб. Теперішній час умовного способу правильних і неправильних дієслів, а також дієслів індивідуального дієвідмінювання.
2. Умовний спосіб в простому реченні.
3. Умовний спосіб в підрядних реченнях.
4. Минулий доконаний час умовного способу.
5. Минулий недоконаний час умовного способу.
6. Плюсquamперфект – минулий складений час умовного способу.

СИНТАКСИС

1. Підрядні додаткові речення.
2. Підрядні означальні речення.
3. Підрядні речення способу дії.
4. Підрядні речення мети.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові.

1. Засоби масової інформації. Періодичні видання, радіо, телебачення.
2. Медичне обслуговування.
3. Спорт у житті людини. Літні та зимові види спорту.
4. Пошта. Телефон. Листування

Красознавчі.

1. Національні особливості іспанської кухні.
2. Звичаї та традиції іспанського народу.
3. Національні українські свята.
4. Найвідоміші архітектурні пам'ятки Іспанії.

Суспільно-політичні.

1. Позитивні та негативні аспекти глобалізації.
2. Космос і людина.
3. Міжнародні відносини.

ЧЕТВЕРТИЙ КУРС **СЬОМИЙ СЕМЕСТР**

МОРФОЛОГІЯ

1. Активний і пасивний стан. Утворення і вживання.

2. Часові форми пасивного стану.
3. Наказовий спосіб. Форми, утворення, вживання.
4. Критерії вживання дійсного/умовного способів.

СИНТАКСИС

1. Безсполучникові речення.
2. Складносурядні речення.
3. Складнопідрядні речення.
4. Непряма мова.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

Побутові.

1. Одяг. Тенденції моди.
2. Погодні та кліматичні умови. Природні явища.
3. Моє хоббі.
4. Моя життєва позиція.

Красознавчі.

1. Визначні письменники Іспанії та Латинської Америки.
2. Сучасний іспанський кінематограф.
3. Майстри іспанського живопису.
4. Історія доколумбівських цивілізацій.

Суспільно-політичні.

1. Політична карта світу.
2. Світова декларація прав людини.
3. Політичні постаті України та Іспанії.

Література.

1. Е.И.Родригес-Данилевская, А.И.Патрушев, И.Л. Степунина Учебник испанского языка. М.-ЧеРо, 2000
2. А.И.Патрушев Учебник испанского языка. Практический курс (продвинутый этап). М.: ЧеРо, 2000
3. Н.И.Попова Грамматика испанского языка. М.-ЧеРо,2000
4. В. Виноградов Грамматика испанского языка. Практический курс. – М.:Ун-т, 2000 – 432 с.
5. В. Виноградов Сборник упражнений по грамматике испанского языка. – М.: Ун-т, 2000 – 384 с.
6. А. Солер и др. Испанский язык в текстах. – М.: ЧеРо, 2001 - 432 с.
7. L. Busquets, L. Bonzi Curso de Español para Extranjeros – Editorial Verbum, Madrid 2000.
8. A. Gonzalez Hermoso, J.R.Cuenot, M. Sanchez Alfaro Curso Practico: gramatica. Практический курс испанского языка. Грамматика. К.:Методика,1998 – 272 с.

9. И. А. Шефер Интенсивный курс обучения устной речи. - М.: Высшая школа, 2000

ТРЕТЯ ІНОЗЕМНА МОВА МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Основною метою вивчення третьої іноземної мови на факультеті міжнародних відносин є практичне опанування нею на побутовому та діловому рівнях.

Завдання з третьої іноземної мови передбачають формування наступного комплексу навичок усної та письмової комунікації:

- Мовлення (побутова, культурологічно-країнознавча, суспільно-політична, професійно орієнтована тематики);
- Читання (художня, країнознавча, суспільно-політична, фахова література);
- Аудіювання (побутова, культурологічно-країнознавча, суспільно-політична, професійно орієнтована тематики);
- Письмо (побутова, суспільно-політична, професійно орієнтована тематики).

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Семестр	Кількість аудиторних годин (практичні заняття)	Форми контролю	
		заліки	іспити
III	72	+	
IV	85		+
V	90	+	
VI	85		+
Всього	332		

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ЗА СЕМЕСТРАМИ

ЧЕСЬКА МОВА
(ст.в.Л.Кіцила)

ДРУГИЙ КУРС

ТРЕТІЙ СЕМЕСТР

ФОНЕТИКА

1. Чеська літературна вимова.
2. Чеська графіка, орфографія та орфоепія.
3. Артикуляційна база чеської мови в порівнянні з українською.
4. Система голосних звуків. Довгі та короткі голосні, відмінність у їх вимові, лабіалізація, вплив довготи на зміну значення слів.
5. Наголос, інтонація, типи складів, вокалізація прийменників, мелодика чеського речення.
6. Дифтонги.
7. Система приголосних звуків чеської мови, тверді та м'які приголосні, глухі та дзвінкі приголосні, особливість вимови губних перед ě та m+ě, вимова приголосного j.
8. Особливості вимови середньоевропейського l, приголосних š, ž, č.
9. Складотворчі приголосні [r] і [l].
10. Вимова специфічно чеського звука ř.
11. Вимова та правопис слів іноземного походження.
12. Вимова прийменників, чергування коротких і довгих голосних, чергування приголосних і груп приголосних.

МОРФОЛОГІЯ

1. Іменник, загальна характеристика, класифікація іменників, категорія роду та числа.
2. Відмінювання іменників жіночого роду твердого різновиду (тип žena).
3. Відмінювання іменників чоловічого роду (неістот) твердого різновиду (тип byt).
4. Відмінювання іменників чоловічого роду (істот) твердого різновиду (тип student).
5. Відмінювання іменників середнього роду твердого різновиду (тип město).
6. Прикметники твердого різновиду чоловічого, жіночого та середнього роду, їх відмінювання.
7. Присвійні займенники чоловічого, жіночого, середнього роду.
8. Дієслова в теперішньому часі, їх типи, особливості відмінювання.
9. Прислівники, способи їх утворення від прикметників.
10. Особливості вживання чеських прийменників та сполучників.

СИНТАКСИС

1. Структура простого речення. Класифікація простих речень за метою і способом висловлювання. Типи речень (розповідні, питальні, спонукальні, окличні).
2. Порядок слів у реченні. Підмет, присудок, способи їх вираження в простому реченні.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Мій життєпис (розповідь про себе).
2. Моя родина. Як я уявляю свою сім'ю через 20 років.
3. Моя квартира. Будинок моєї мрії.
4. Я – студент(-ка). Львівський національний університет імені Івана Франка: історія, сучасність, перспективи.
5. Мій факультет. Чому я вибрав(-ла) саме цей факультет.

б) культурологічно-країнознавча тематика:

1. Моє рідне місто (село).
2. Львів. Екскурсія для друга.
3. Україна, Київ.
4. Чехія, Прага (загальні відомості).
5. Святкування Різдва та Нового року в Україні та Чехії.

ЧЕТВЕРТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Майбутній час.
2. Зворотні дієслова у формах теперішнього часу.
3. Модальні дієслова. Теперішній та майбутній час модальних дієслів.
4. Минулий час, утворення дієприкметників минулого часу на –l.
5. Наказовий осіб. Утворення форм наказового способу від деяких дієслів.
6. Умовний спосіб.
7. Кількісні числівники від 1 до 100.
8. Кількісні числівники від 10 до 1000. Відмінювання кількісних числівників jeden, jedna, jedno, dva, dvě, tři, čtyři. Відмінювання числівників від 5 до 99.
9. Часові прийменники během, o, po, za, před. Прийменники pro, na, o (із знах.відм.).
10. Відмінювання іменників середнього роду м'якого різновиду (тип role).
11. Відмінювання іменників жіночого роду м'якого різновиду (тип rùže).
12. Відмінювання іменників чоловічого роду м'якого різновиду (тип muž, stroj).
13. Відмінювання іменників середнього роду на –í (тип stavení).
14. Відмінювання іменників жіночого роду з основою на приголосний (тип příseň, kost).
15. Відмінювання особових та присвійних займенників, зворотньо-особового займенника se.
16. Відмінювання прикметників м'якого різновиду (тип letní).
17. Сполучники až, nebo, než, nýbrž, ačkolí, proto, protože, že.

СИНТАКСИС

1. Синтаксичний зв'язок числівників з іменниками.

2. Порядок слів у реченнях з формами минулого часу.
3. Місце енклітичних форм у реченні.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Розпорядок дня. Дозвілля, улюблені заняття.
2. Ресторан. Етикет.
3. Їжа, страви, сервірування стола.
4. Знайомство. Зустрічі. Відвідини, спілкування.
5. Універмаг. Продуктовий магазин.
6. Одяг, взуття. Мода.

б) культурологічно-країнознавча тематика:

1. Система освіти в Україні та Чехії (порівняльний огляд).
2. Європа у 20 столітті та її перспективи на 21 століття.

в) професійно-орієнтована тематика:

1. Політичні організації, партії, рухи.
2. Головні події міжнародного життя в Україні, Чехії, інших країнах світу.
3. Політична ситуація у світі.

ТРЕТІЙ КУРС **П'ЯТИЙ СЕМЕСТР**

МОРФОЛОГІЯ

1. Відмінювання іменників на позначення місяців і днів тижня. Відмінювання іменників *den, týden*.
2. Відмінювання іменників чоловічого роду на *-a* та на *-se* (тип *předseda, soudce*).
3. Відмінювання іменників на позначення парних предметів, частин тіла.
4. Відмінювання іменників чоловічого роду на *-í* (тип *průvodčí*).
5. Відмінювання географічних назв, що не мають форм однини.
6. Відмінювання іменників чоловічого роду на *-en* (тип *kamen*), іменників *kůň, přítel, obyvatel*.
7. Утворення та вживання віддієслівних іменників на *-tí, -ní, -ení*.
8. Відмінювання запозичених іменників на *-um, -eum, -ium, -um*.
9. Порядкові числівники, складені порядкові числівники та їх відмінювання.
10. Неозначені числівники.
11. Присвійні прикметники на *-ův, -in* та їх відмінювання.
12. Відмінювання субстантивованих прикметників чоловічого, жіночого, середнього роду м'якого і твердого різновиду.
13. Ступені порівняння прикметників.
14. Утворення і вживання віддієслівних прикметників на *-ený, -ný, -tý*.

15. Форми пасивного стану.
16. Умовний спосіб минулого часу.
17. Види дієслів. Утворення дієслів доконаного і недоконаного виду.
18. Дієслова руху. Багатократні дієслова.
19. Різниця у вживанні дієслівних видів у чеській та українській мовах. Вживання виду в наказовому способі.
20. Присвійні займенники jeho, její, jejích.
21. Неозначено-збірний займенник všechen, -a , -o.
22. Сполучники nejen...ale, pokud (dokud), když, i když, až.
23. Прийменники podle, od, před, kvůli. Частка zda.

СИНТАКСИС

1. Прості речення: особові, неозначено-особові, безособові.
2. Конструкції, що вживаються для позначення часу.
3. Найбільш вживані типи часових конструкцій з різними прийменниками.

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Пори року, погода , час.
2. Мистецтво. Театр, кіно, музика.
3. Пошта, телефон, телеграф.
4. Подорожі (поїзд, літак, автомобіль, пароплав). Туризм.
5. Медична допомога. Хвороби, лікування. Охорона здоров'я.
6. Фізична культура, спорт, дозвілля.

б) культурологічно-країнознавча тематика:

1. Прага – перлина західної культури.
2. Культурне життя в Чехії.
3. Чеський фольклор (казки, прислів'я, приказки).
4. Оновлена Чехія, життєвий рівень, перспективи.

в) професійно-орієнтована тематика:

1. Політичні організації, партії, рухи в Чехії.
2. Дипломатичний етикет.
3. Законодавча, виконавча та судова влада.
4. Міжнародні організації.

ШОСТИЙ СЕМЕСТР

МОРФОЛОГІЯ

1. Відмінювання запозичених іменників неістот на –us, -os, -ma (idealismus, kosmos, drama).
2. Відмінювання іменників іноземного походження чоловічого роду (істот) на -us, -ius, -es, -os, -is, -o, -x , -j, -s та ін.
3. Відмінювання запозичених іменників середнього та жіночого роду.

4. Відмінювання іменників середнього роду (тип děvče).
5. Іменники, що не мають форм множини.
6. Кількісні числівники від 100 і вище, їх відмінювання. Дроби. Арифметичні дії. Назви деяких вимірів.
7. Збірно-видові числівники, їх вживання. Кратні числівники.
8. Короткі прикметники. Прислівники. Утворення прислівників. Ступені порівняння прислівників. Суплетивні форми порівняльного ступеня.
9. Зворотні дієслова з компонентом si та se.
10. Заперечення повне і часткове. Родовий відмінок заперечення.
11. Неозначені та заперечні займенники, їх відмінювання.
12. Дієприкметник теперішнього і минулого часу.
13. Вигуки, частки, вставні слова.
14. Особливості розмовної чеської мови.

СИНТАКСИС

1. Вживання інфінітива. Способи вираження присудка та присудкового означення.
2. Вираження можливості та необхідності дії. Складносурядне речення. Сполучний зв'язок. Протиставний зв'язок. Розділовий зв'язок. Підсилювально-сполучний зв'язок. Пояснювальний зв'язок.
3. Порядок слів. Місце присудка, означення. Місце енклітик.
4. Складнопідрядне речення. Типи підрядних речень: підрядні підметові; підрядні присудкові; підрядні додаткові; підрядні означальні; підрядні обставинні.
5. Підрядні обставинні місця, часу, способу дії, умови, причини, мети, наслідку, допускові.
6. Основні правила пунктуації

РОЗМОВНІ ТЕМИ

а) побутова тематика:

1. Чи вмієте ви вчитися?
2. Розвиток науки.
3. Готель.
4. Довколишнє середовище.
5. Характер та особистість.
6. Людина майбутнього.
7. Настрій, почуття, відчуття.
8. Музеї, картинні галереї, виставки.

б) культурологічно-країнознавча тематика:

1. Видатні чеські письменники, художники, композитори, актори, митці.
2. Культурні пам'ятки Чехії.
3. Видатні чеські вчені, філософи.
4. Україна: її зовнішня політика.

5. Україна та Чехія: історичні, культурні, політичні зв'язки, перспективи їх розвитку.

в) професійно орієнтована тематика:

1. Міжнародні фінансові стосунки.
2. Дипломатія і торгівля.
3. Роль і місце іноземних мов у професійній діяльності дипломата.
4. Переговори.
5. Міжнародні правові документи.

ЛІТЕРАТУРА

1. А.Г.Широкова, П.Адамец, Й.Влчек, Е.Р.Роговская Чешский язык: Учебник для I и II курсов. 1988 чеська, російська
2. Karla Hronová, Milada Nurzíkova Čeština pro cizince. Základní kurs 1989 чеська
3. Elga Čechová, Helena Trabelsiová, Harry Putz Chcete mluvit česky? 1996 чеська, російська
4. Колектив авторів Чешский язык для русских 1976 чеська російська
5. Колектив авторів Pravidla českého pravopisu 1999 чеська